

Gözbebeğimiz Atatürk'e suikast yapacaklara lânet!

*Çetesile yurdumuza giren Çerkes Etemin adamı Yahya
ve avenesi yakalanarak Ankaraya getirildi*

Bunlar, istiklâl mahkemesi eski azasındar
Ali Saibin çiftliğinde randevu vermişlerdi

Son dakika:

Ali Saibin Habere beyanâtı

Habeş harbi:

Habeşistanın
cenubunda yeni
bir İtalyan taarruzu
bekleniyor

*İtalyanlar Kızıl
denizde Massu-
ayı müstahkem
bir mevki haline
koydu*

Musolininin damadı
az daha esir
oluyordu

(Askerlik maharririmizin Ha-
beş harbi hakkındaki yazıları ve
son haberler ikinci sayfamızda-
dır.)

**Siyaha karşı
siyah!**

*İtalyan hizmetindeki siyah asker-
ler, ırkdaşları üzerine top ateşi
açarken...*

İngilterenin Roma sefiri bildiriyor:

**Musolini İngiltere ile
harbi göze aldı**

*Kral Fuat Sudan valisi ve İngiliz
fevkalâde komiseri*

**Harp plânını
görüştüler**

(Yazısı 2 inci sayfada)

**Fransa İngiltereyi deniz
üslerinden istifade ettirmiyor
İtalya da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor**

(Yazısı 4 üncü sayfada)

**Urfa sayılavının masu
niyeti kaldırılacak**

**Tevfik Rüştü Aras
Lavalle
ve İngiliz sefirle
konuştu**

Paris, 18 (A.A.) — B. Lâval, dün
İngiliz büyük elçisi B. George Clerck
ile Türkiye Dışişleri Bakanı Tevfik
Rüştü Aras kabul etmiştir.

**Ekmek
Fiyatı otuz para
yükseldi**

**Yeni narh yarından
itibaren muteber
olacak**

Fırınlarda ekmek bulunmuyor

Belediye ekmek ve francala fiyatını
önümüzdeki pazartesi günü tesbit e-
decektir. Fakat son günlerde un fi-
yatlarının birdenbire yükselmesi ü-
zerine fırıncılar bir yandan belediye-
ye başvurdukları gibi bazı fırıncı-
lar da fazla fiyatla un alıp düşük
fiyatla ekmek satmamak için dün ek-
mek çıkarmamışlardır. Bu durum ü-
zerine dün akşam belediyede bir top-
lantı yapılmış, zahire borsasından alı-
nan fiyatlar gözden geçirilmiştir.

Bu sabah son bir tetkik daha ya-
pıldıktan sonra ekmek narhının de-
ğiştirilmesine karar verilmiştir.

On günlük buğday fiyatlarına on
kuruş otuz para olan ekmek narhının
otuz para zammıyla on bir buçuk ku-
ruş, on dört buçuk kuruş olan fran-
cala fiyatı da yirmi para zammıyla on
beş kuruş çıkarılmıştır.

Yeni narh yarın sabahdan itibaren
muteber olacaktır. Yalnız şunu alâ-
kadarların gözüönüne bir defa daha

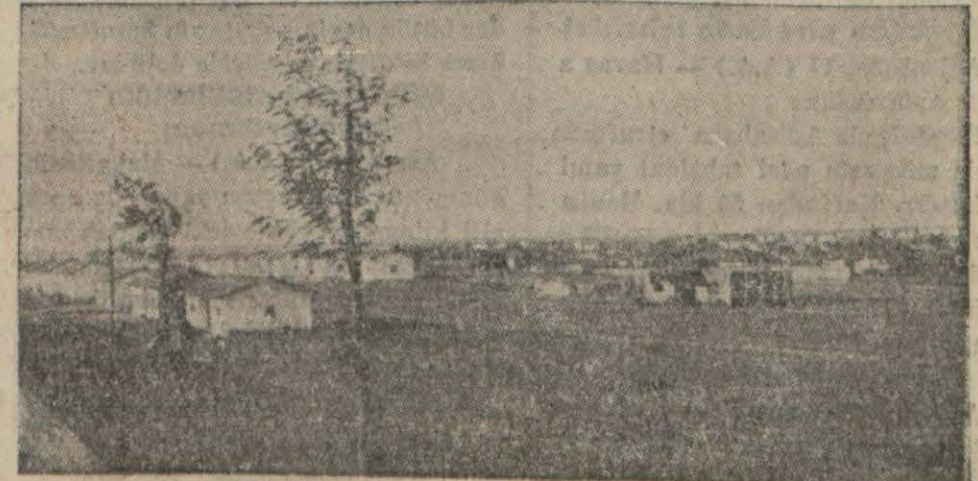
Ali Saib Ursavaş (Yazısı 2 ncide)

koymayı halkın menfaati noktasın-
dan faydalı buluyoruz.

Aksaray, Fatih, Beşiktaş gibi ba-
semtlerde fırıncılar gene ekmek çıkı-
mamışlar, halkı ekmeksiz bırakmışlar-
dır.

Şimdiki narhın değişeceğini
haber alan açık göz fırıncıları
bu hallerinin önüne muhakkak ge-
mek lâzımdır. Hergünkü nisbet de-
recesinde ekmek çıkartmayan fırıncı-
lara da ne gibi ceza verildiğinin bel-
diyece ilânı ve halkın ekmesiz kaldığı
zaman ne yapması lâzımgeldiğinin
bildirilmesi lâzımdır.

**HABER — Bugün öğleden son-
ra fırınlarda büsbütün ekmek bu-
lunamamağa başlamıştır. Beled-
yenin dikkatini celbederiz: Nüfu-
sayımı gününden evvel, bunda
daha sıkışık bir vaziyet hasıl o-
ması ihtimal dahilindedir. Şimd-
den tedbir alınmalıdır.**

Trakya'da yeni köy evleri

(Yazısı 3 ncide)

İtalya - Habeş harbi

Askerlik muharririmizin makalesi ve son telgraflar

Doğu Afrikadan dün gelen haberlere bakılırsa yazıyetin aşağıdaki şekilde inkişaf etmekte olduğu anlaşırlır:

Adua cephesi

Makala alındı mı?

Dün Adisababada dolaşan bir yamyntıya göre İtalyanlar Makala şehrinin zaptetmişlerdir.

Bu haberin doğru olmasına imkân yoktur. İtalyan kuvvetlerinin günlerden beri tutmuş oldukları Adua - Adigrat - Aksum hattında ikinci bir ilerleme hareketine geçmek için hazırlanmakta olduklarını biliyoruz. Bu cephedeki kuvvetlerin bundan sonra varacakları hedefin Makala olduğu da malumdur ve İtalyan tayıyareleri günlerden beri bu havaliyi bombardıman etmekte, Habeş kuvvetlerinden temizlemeğe çalışmaktadır.

Bundan başka son zamanlarda İtalyanlara iltihak eden Ras Guksa da daha evvel bu cepheye bulunuyor. Şüphesiz ki kendisinin İtalyanlara iltihakı bu cepheyi iyiden iyiye zayıflatmıştır.

Buna rağmen İtalyanların böyle çabucak Makalayı ele geçirmelerine imkân yoktur. Nitekim Adisababadan son gelen bir haber de bu rivayeti kat'i surette tekdiz etmektedir. Şu halde bu cephedeki hakiki durumun şu şekilde olması lazımdır:

İtalyan tayıyareleri Makalaya kadarki havaliyi şiddetle bombardıman etmekte ve İtalyan ileri askerleriyle Habeş kuvvetleri arasında ufak tefek çarpışmalar olmaktadır. Fakat İtalyan kuvvetleri henüz Makalayı ele geçirememişlerdir.

Musaali cephesi

Sükûnet

Evet bu cephedeki harekâttan bahsedene hiç bir haber gelmemiştir.

Somali cephesi

Yağmurlar mani oluyor

Dün gelen üç telgraf bu cephedeki harekât hakkında birbirine uygun olmayan üç haber vermiştir. Bunlardan biri bu cepheye hiç bir yeni hareketin olmadığını bildirmektedir. İkinci telgraf ise İtalyanların Vebbi Şebeli havalisinde ilerlemekte devam ettiklerini haber veriyor. Üçüncüye gelince İtalyan membarlarından gelen bu telgraf cenupta sürekli yağmurların harekâtı güçleştirdiğini ve ikinci cephelerin başlarına kadar sürecektiklerini yağmurların dinmesini müteakip harekâta geçileceğini bildirmektedir. Şu halde İtalyanların da itirafına göre bu cepheye bir İtalyan ileri harekâtı yoktur. İtalyanlar Gerlogubi'yi ele geçirdikten sonra henüz hiçbir mühim mevki zaptedememişlerdir.

Cephe gerisi

İmparatorun boyannamesi

Adisababa, 17 (A.A.) — Röyter ajansı ayarından:

İmparator, başkumandan sıfatıyla bütün Habeş ordusuna hitaben nesrettiği bir bildiriğe, kitalarına tavsiyelerde bulunarak şunları yazmaktadır: "Hiçbir zaman toplu bir halde bulunmayınız, çete muharebesi taktiği kullanınız. Sabırlı olunuz. Bir düşman uçağı görür görmez, hemen dağlıınız. Kolay bir hedef olduktan kurtulmak için beyaz elbiselerinizi çıkarıp hâki üniformanızı giyiniz."

Adisababa etrafında tahşidat

Adisababa, 17 (A.A.) — Havas ajansı ayarından:

Bugünlerde Adisababa etrafında geniş mikyasta süel tahşidat yapılmaktadır. Kaffadan 50 bin, Ilouba dourdan 30,000 Onellegadan 50,000 askerın gelmesi beklenmektedir. Ağlebi ihtimal, kitalar, şehir dışına karar gâh kuracaklardır.

Fişeksiz askerler

Adisababa, 17 (A.A.) — Habeşlere makineli tüfek, tüfek, ve cepheye gel-

meğe başlamıştır. Fakat bunlar hâlâ lüzumu kadar fazla değildir.

Adisababada bugün yapılan elli bin askerin geçit töreninde bulunan Röyter aytarı telgrafında diyor ki:

"Fişekleri bulunmayan bu kadar askerin manzarası hakikaten acınacak bir haldir. Şelia eyaleti muharriplerinden yedi kişi önümde benim için harp oyunu oynadılar ve sonra bana boş fişeklerini göstererek bunları doldurdular. Mak için bana yalvardılar. Geçide ıstırah eden askerlerin büyük bir kısmının ellerinde ancak ve yalnız bugün için bilenenmiş bulunan ve güneş altında parıldayan kılıç ve mızraklar vardı."

Ne yapacağı bilinmeyen 100 bin kişi

Adisababa 17 (A.A.) — Züslo vilâyetinde 100 bin kişi Adisababaya doğru hareket etmişlerdir.

Bu kıtaattan nasıl istifade edileceği hakkında henüz bir emir verilmemiştir.

İtalya kralı Ras Cuksoyu ilbay yaptı

Roma, 17 (A.A.) — Stefani ajanından:

Başın ve propaganda bakanlığı, aşağıdaki 21 numaralı tebliği neşretmiştir:

"General de Bono, Adigratta millî kitalarla Ras Guksanın kitalarını gözden geçirdiğini telgrafla bildirmiştir. General de Bono, bu teftiş esnasında Ras Guksayı, kral adına Tigre İlba-yığına atadığını tebliğ etmiş, bu tebliğ seflere bütün halkın sevinçli gösterileriyle karşılanmıştır. Yeni arazide teşkilât yapılmasına devam edilmekte ve büyük bir gayretle çalışmaktadır."

Otokarlar, muntazam surette Senafeden Adigrata sefer etmektedirler. Hava filoları İtalyan hatlarının batı ve güneyinde ve aynı zamanda külli yetli düşman kuvvetlerinin toplandığı Makalle bölgesi üzerinde mutlak keşif uçuşları yapmışlardır. Makallede İtalyan uçaklarına şiddetli bir tüfek ateşi açılmış, fakat hiçbir zarar vermemiştir.

Cephenin diğer kısımlarıyla Somali cephesinde kayda değer bir hâdise olmamıştır.

İtalya Musavvayı tahkim ediyor

Londra, 17 (A.A.) — Röyter ajansının Süveyş kanalı mıntakası özel aytarı bildiriyor:

İtalyanlar, Musavva limanını büyük bir hızla birinci sınıf bir müstahkem mevki haline getirmektedirler.

Musavvanın birkaç kilometre şimalinde çöl tepecikleri arasına gizlenmiş olarak 30 kilometre menzilli 38 lik toplar yerleştirildiği söylenmektedir. Bu toplar adacıklara geceleyin sevkolunmuşlardır.

Bu civarlarda beş İtalyan denizaltı gemisinin de mevcut bulunduğu ve bunların maskelenmiş oldukları söylenmektedir. İtalyanların uçak miktarının 500 e yaklaştığı tahmin edilmektedir. Hava kuvvetleri karargâhı Assab'dır. Fakat bununla beraber, ihtiyaca göre Assab veya Asmaraya gönderilmek üzere Musavvada da birçok uçak bulunmaktadır.

Bu uçakların bir çoğu kuvvetli bombardıman uçaklarıdır. Bunlardan 100 kadarında ikişer makineli tüfek vardır ve alçaktan uçabilecek surette yapılmışlardır. Bu suretle bu uçaklar Habeş kuvvetlerini bir kurşun yağmuruna tutabileceklerdir.

Musavvadan bir mil uzaklığa kadar bütün deniz, eşyalarını boşaltmak üzere bekliyen gemilerle doludur.

Mühimmat stoklarının bombardımanı

Asmara, 18 (A.A.) — Makallenin güneyinde keşif uçuşu yapan üç uçak elli kilometre güneydeki Belmaryam mühimmat stoklarını bombardıman etmişlerdir. Uçaklar dönerken duman sütunları yükseldiğini görmüşlerdir. Stokların infilâk ettiği sanılıyor.

Uçaklar kendilerine ateş açan Habeş grupları görmüşlerdir.

Habeşlere zehirli gaz atılıyor mu

Adisababa, 17 (A.A.) — Harrar genel valisi şu emirnameyi neşretmiştir:

"Habeş askerlerinin gazlara karşı yegâne korunma çaresi ıslatılmış bir parça bezdir. Bu bezin daima cepte saklanması lazımdır. Yakında cepheye bulunan askerlere gaz maskeleri dağıtılacaktır."

Son haberler

Musolininin damadı tehlike altatı

Paris, 18 — Asmaradan bildirildiğine göre Musolininin damadı Kont Ciano alçaktan uçarken Habeşlilerin bir kurşun yağmuruna uğramıştır. Bunun neticesinde motor durmuş ve tayyare yere inerken tekrar işlemeğe başlıyarak Ciano'yu muhakkak bir ölümden kurtarmıştır.

Romanın bir tekzibi

Roma, 18 (A.A.) — Yabancı gazeteler, iki bin kadar mücehhez askerin başında bulunan 7 Scamlili şefin Habeş süel otoritelerine teslim olduklarını yazmışlardır. Bu haber, asılsızdır.

Adisababa bombardıman edilmeyecek

"Niyuz Kronikl," den..

Adisababa ve Riredova şehirlerinde fazla ecnebi bulunduğundan bu şehirlerin bombardıman edilmemesi için İngiliz hükûmetinin İtalya hükûmeti nezdinde yaptığı teşebbüs üzerine İtalya dış bakanlığı müsteşarı Suvic bu hususta süel (askeri) makamları haberdar edeceğine söz vermiştir.

Adisababada tabaası bulunan diğer devletler de aynı teşebbüste bulunmuştu.

Buna rağmen, İngiliz elçiliği, İngiliz tabaası kadınlarının mümkün olduğu kadar süratle şehirden çıkmalarını tavsiye etmiştir. Belli

Son dakika:

Musolini İngiltere ile harbi göze aldı

Londra, 18 (A.A.) — Dün akşam diplomatik durum, çok karışık idi. İngilterenin İtalyayı küçük düşürecek şekilde Habeşistandan çekilmeğe icbara hazırlanmış Musolini'nin kani bulunduğu ve bu itibarla İtalyan başbakanının şimdi vakayii tecil ederek İngiltereye karşı muhasamata açmağa karar verdiği hakkında, Romadaki İngiliz büyük elçisinin, İngiliz kabinesine malûmat verdiğine dair olarak musirrane dolaşan yayıntılar, Londrada büyük bir heyecan uyandırmıştır.

Bu haberin mahiyetinin ağırlığı doayısıyla resmen teyit edilmemesi muhtemel olmakla beraber resmi çevenlerin bunu yalanlamaktan imtina ettiklerini de kaydetmek gerektir.

Ağlebi ihtimal büyük elçi tarafından yapılan tebliğ, bu derece ağır mahiyette değildir. Ve yalnız Musolini'nin istikbali nasıcciddi bir şekilde derpiş ettiği hakkında İngiliz kabinesinin dikkatini celbetmiştir.

başlı işi olmayan İngiliz tabaası erkeklerin de şehirden ayrılmaları tavsiye edilmiştir.

İtalyanlara teslim olan Kıpti rahiplerinin halk üzerindeki tesirleri

İngiliz muhabiri Veb Millar, Adadan Londraya şunu yazıyor:

"İtalyanlar tarafından zaptolunan Aksumdaki kıpti rahiplerin İtalyanlara dehalet edişinin siyasal ehemmiyeti İtalyanlarca tam manasıyla istismar edilecektir. Bu rahipler, bu mın takadaki halkın hakiki idarecileridir. Ayam üzerinde imparatoradan daha çok tesirlidirler."

Atatürk'e suikast yapacaklara lânet!

Cenup hududumuzu geçen ve hainane bir maksat taşıyan Yahya isminde bir adamın yakalanarak Ankara'ya getirildiğini ve yakında Ankara'da ağır ceza hakyerinde sorguya çekileceğini yazmıştık.

Bu sabahki gazetelerden Tando ve ondan naklen Akşam ve Son Postada, Ankara telgrafı olarak, bu hususta bazı malûmat vardır. Bu telgrafta deniyor ki:

"Ulusal Şefimize suikastta bulunmak maksadiyle cenup hududumuzdan topraklarımıza giren bir çete yakalanmıştır. Çetenin elebaşısının adı Yahyadır ve yüz ellitlihtlerden Çerkez Ethem'in adamıdır. Çete mensupları önemli itiraflarda bulundukları gibi, ele geçen evrak da mel'unların maksatlarını bütün çıplaklığıyla ortaya koymuştur."

Aynı gazetede, Urfa sayıslı Ali Saib hakkında da diğer bir telgraf vardır. Bu telgrafta şöyle deniyor:

"Hükûmet bu akşam geç vakit Kamutaya bir tezkere ile müacaatta bulunarak suikast için topraklarımıza giren çete hakkında açılan tahkikata adı karışan Urfa sayıslı Ali Saib Ursavaş'ın teşrii masuniyetinin kaldırılmasını istemiştir. Hükûmet aynı tezkereye bağlı olarak neticelenen tahkikata ait dosyayı da Kamutaya göndermiştir."

Hükûmetin tezkeresi ve dosya, usulüne tevfiikan teşkilâtı esasiye ve adliye encümenlerinden mürekkep muhtelit encümene havale edilmiş ve Kamutay ruznamesinin gelen evrak ve ruznamesine dercolumuştur. Yarın muhtelit encümenin derhal toplanarak bu talebi tehkike başlaması ve Ali Saibi dinlmesi kuvvetle muhtemeldir."

Çetenin elebaşısı olan Yahyanın Meraşta yakalandığı, ve Ali Saibin çiftliğinde verilen bir randevu üzerine Urfa sayıslının isminin bu hâdiseye karıştığı söylenmektedir.

Kamutayın pazartesi günkü toplantısında Urfa sayıslı Ali Saibin teşrii masuniyetinin kaldırılması etrafında müspet bir karar verileceği kuvvetle muhtemeldir.

Ali Saibin tercümei hali

Teşrii masuniyetinin kaldırılması tehlifiyle, hakkında Kamutaya müacaat edilen Bay Ali Saib

Tacila Havarıyatı cepheye gidiyor
Paristen İngiliz gazetelerine bildiriliyor:

"Habeşistanı Pariste elçi olarak Cenevrede delege sıfatıyla temsil eden Tecla Havarıyat, yeni bir vazifeye başlayacaktır. Kendisi, harpten evvel Petresburg süel akademisinde yetişmiş bir asker olduğu için, Habeş imparatorundan Ogaden cephesine gitmeği rica etmiştir."

Kendisi o muhitte doğmuştur. O razıyı karış bilmektedir."

İtalyada İngiliz mallarına boykot

Niyuz Kroniklde okunduğuna göre İngilterenin Cenevrede İtalyaya ihracat yapılmaması hakkındaki teklifleri ne mukabeleli bilmisil olarak İtalyada da İngiliz mallarına karşı boykot başgöstermiştir.

İtalyan kadınları, İngiltereden ithal edilmiş malları almamaktadır.

Mahfuz misafir

Habeşistandan ayrılmaktan tekrar imtina eden İtalyan elçisi Kont Vindel İtalyanın "Mahfuz misafiri", olarak kalmakta devam etmektedir.

Ursavaş aslen Gergüklüdü ve 1887 de doğmuştur; evlidir ve dört çocuğu vardır.

Tahsilini Harbiyede bitirdikten sonra ordudan jandarma zabıtlığına geçmiş, kurtuluş savaşında Urfa ve havalisi jandarma kumandanlığında bulunmuştur. "Birinci millet meclisi", ne seçilmeyen önce binbaşı rütbesiyle Urfa'da jandarma kumandanydı.

Kozan mebusu iken, Şeyh Said hâdisesi münasebetiyle kurulan Şark İstiklâl mahkemesi azalığında bulunmuştur.

Ali Saibin HABERE beyanatı

(Ankara özel aytarımız bildiriyor)

Ankara, saat 14

Kamutayın adliye ve tahkikat esasiye encümenleri bu sabah toplanarak Urfa mebusu Ali Saibin teşrii masuniyetinin kaldırılması hakkındaki hükûmet teklifini görüştü ve Yunus Nadinin başkanlığında ihzarı bir encümen teşkil etti. Bu encümene General Ali Fuat ile tayyare cemiyeti başkanı Fuat da dahildirler.

Encümen saat on ikiye doğru Ali Saibi davet etti. Ali Saib bu saatte encümende bulunmaktadı.

Kendisiyle bir aralık görüşerek teşrii masuniyetinin kaldırılması hakkında ne diyeceğini sordum.

"— Görüyorsunuz ya, çok neçerliyim!", dedi.

Ve sonra ilâve etti:

"— Madem ki isimim bu işe karıştırdı, Kamutay teşrii masuniyetimin kaldırılmasına karar vermese dahi, ben bunu istiyecem ve ısrar edeceğim. Bu işle alakam olmadığının anlaşılmasını isterim."

Hâdisede ismi geçen Çerkez Yahyayı tanıyıp tanımadığını sordum. Şunları söyledi:

"— Bu adam Ceyhan kazası, dahilinde Karamazar köyünde bundan dört yıl önce sığır çobanlığı yaparmış. Kendisi hakkında bundan başka bir şey bilmiyorum."

HABER

İstanbulun en çok satılan hakiki akşam gazetesidir. İlanlarını HABER'e verenler kâr ederler.

Doğru bir göçüş:

Ortaköy talebe ve işçi muhitidir

Buranın tramvaylarında büyük bir haksızlık göze çarpıyor

Derhal tashihini dileriz

Okuyucularımızın şu şikâyetini dercediyoruz:

Ortaköyde altı mektep bulunmaktadır. Bunlar, 20 nci ilk mektep, Yüksek deniz ticaret mektebi Galatasaray Ortaköy şubesi Kabataş lisesi, Ortaköy orta mektebi ve diğer ilk mekteptir.

Tramvay şirketi daima yedi kıta üzerinde tramvay işlettiği halde buraya altı kıta işletmekte. Fatih tramvayları Beşiktaş'a kadar getirip bırakmaktadır.

Ortaköyde tramvayların manevrasına mahsus istasyon vardır. Fatih arabalarının buraya kadar gelerek manevra yapmalarında hiç bir mahzur yoktur.

Kaideten yedi kıtaya tramvay işletilmesi icap ederken altı kıtaya işleme buradaki altı mektep talebe ve muallimlerinin iki defa tramvay parası vermelerini icap ettiriyor. Bu yüzden zarar gördükleri için gazetemize müracaatla bu mahzurun derhal kaldırılmasını istemişlerdir.

Bundan başka, tramvay arabalarının pek seyrek olduğu da söylenmektedir. İki romork takması

mümkün olan bu düz yolda tek romork işletiliyor ve arabalar hınca hınç dolu oluyor. Talebe çok sıkıntı çekiyor. Nehari olan bu mekteplerin talebesi pek fazla sıkıntı çekiyor.

Ortaköyün aynı zamanda bir işçi muhiti olduğunu da unutmamalıdır.

Bu gibi talebe ve işçi muhitleri, dünyanın her yerinde, nakliye vasıtalarının kolaylığına mazhar olur. Hattâ Fatihle burasının arası sekiz kıta bile olsaydı bir istisna yapıp arabaları buraya kadar götürmek icap ederdi.

Halbuki halkın yedi kıta gitmek hakkı iken bunların altı kıtada kesilmesi derhal tamiri lâzım gelen büyük bir içtimai haksızlıktır.

Tramvay şirketi bunu kendiliğinden teslim etmelidir. Bugünler içinde bunun tashihini bekleriz. Bir haftaya kadar tashih edilmeyi takdirde ise belediyenin ve bayındırlık bakanlığının dikkatini celbederiz.

V.

Yeni kanun lâyihasına göre Ormanları ancak Devlet işletecek

Ankara, 17 — Hükümet tarafından yakında Kamutaya verilecek olan yeni orman kanunu lâyihasına göre, yurttaki bütün ormanlar devlet malı olarak kabul edilmektedir.

Ormanlar ancak devlet tarafından işletilecektir. Merkezde hükümetin şahsiyeti olan bir orman genel direktörlüğü ve bir de Bakım sandığı olmak üzere iki idare kurulacak ve bugünkü merkez ve taşra teşkilatı birleştirilecektir. Bundan başka ormanlar için genel muha-

fız kumandanlığı kurulacak ve bu genel komutanlık ormanların korunmasını temin edecektir.

Genel enspektörler Başbakanlıkça davet edildi

Yeni göçmenler gelecek

Birinci, ikinci, üçüncü genel enspektörlükler Başbakanlıkça vakı olan davet üzerine Ankara'ya hareket etmişlerdir. Trakya genel enspektörü de şehrimize gelmiş ve dün akşamki trenle Ankara'ya gitmiştir.

Yeni teşkilatla genel enspektörlükler doğrudan doğruya başbakanlığa bağlanacaktır. Teşkilî kararlaşan dördüncü enspektörlüğe bir general tayin edilecektir.

Şehrimizden geçen General Kâzım Dirik şunları söylemiştir: "Trakya'daki işlerimiz yolundadır. Göçmen evi inşaatı süratle ve büyük ölçüde devam ediyor. Trakyanın ziraî ve ekonomik kalkınması için incelemeler yapılmaktadır. Bunlara da canlı surette ve hükümetin programı içinde sarılacağız."

Kötcenede toplanan göçmenleri getirmek üzere yeniden iki vapur gönderilmiştir. Bundan başka Adnan vapuru da binden fazla göçmen yükliyerek limanımıza hareket etmiştir. Bu üç vapurun getireceği beş, altı bin göçmenden sonra ancak bir, iki bin muhacir daha getirilecek, bu sene daha fazla göçmen getirilmeyecektir.

Bu sene hiç beklenilmediği halde Bulgaristandan Trakya'ya on beş bin muhacir gelmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Ekmek çeşitleri

Niçin şehrin her yerinde ayrı ayrıdır?

Belediyenin bundan sonra ekmek ve francala yapmakta kullanılabilecek unların çuvalları üzerine şehrin ekmeklik veya francalılık unu olduğunu gösteren etiketler konulması mecburiyetini koyduğunu yazarken değirmenlerin İstanbul ekmekçisinin çeşnisini altüst eden şifreli numaralarından da bahsetmiştik. Belediyenin koyduğu mecburiyete rağmen değirmenciler hâlâ un çuvalları üzerine mahud çeşitli numaraları koymağa devam etmektedirler. Mamafih bunun böyle olmasını isteyenler de toptancı kırmacı ve tüccarlardır. Fırıncılar ise şikâyetçidir.

Bu hususta Perşembe pazarında fırıncı Mehmet gazetemize yoladığı bir mektupta diyor ki:

"— Yazmış olduğunuz yazılar tam yerindedir. Bu şifreleri fırıncılardan başkası değil, hatta fırıncılar bile anıyamıyorlar. Bir kırmacı, değirmenci veya tüccara müracaat ettiğimiz zaman en az elli çeşit, ve muhtelif numaralar taşıyan unla karşılaşırız. Bunların aşağısıyla yukarısı arasında üç lira fark vardır. Bu vaziyette fırıncı da hangi unu alıp ekmek yapacağını şaşırıp kalıyor.

Halbuki belediyeye göre ekmek şehirde bir nevidir. Onlar ise yüzlerce çeşit!..

Unun neticesi olarak zengin muhitin fırıncıları en pahalı unları, fakirler ise en ucuzları alıyor ve işte şehirde ekmek çeşnisi böyle bozuluyor. İstanbulda her kırmacı ve tüccarın bir kaç fırıncısı vardır. Unun iyisini onlara veriyorlar, diğerlerini de rekabet için âdeta zorla ihtikâr yoluna saptırıyorlar."

Romanyadan gelen göçmenler

Göçmen nakli işinde kullanılan Bursa ve Hisar vapurları Köstence'de toplanan göçmen kabilelerini almak üzere gitmişlerdir. Bunlar önümüzdeki hafta 1500 göçmeni daha şehrimize getireceklerdir.

Romanyadan gelecek son kafil olan otuz bin göçmenin pek azı kalmıştır.

Açık muhabere

Beyoğlunda Bay Avni Kaya'ya: Rejisör Ruben Mamulyan'ın adresi şudur:

Metro - Goldvyn - Mayer.
1540 Broadway
New - York U. S. A.

Aç çocukları Parasızlıktan kıvr Kızılayın yardımı kavuşabilecekler mi

Kızılay İstanbul şubesi, İstanbul ilk okullarındaki fakir çocuklarından dolayı öğle yemeği yiyemiyen talebe her yıl olduğu gibi bu yıl da yemek vermek için faaliyetine geçmiştir.

Kızılayın bu zavallı yavrulara yemek vermek için elinde hiç bir tahsisatı bulunmamasına rağmen Kızılay İstanbul müessili general Alinin başkanlığı altında yapılan toplantıda cemiyetin kaza ve nahiye başkanları son gayretle uğraşarak çocukların aç bırakılmamasına karar vermişlerdir. Bunun için her kazanın kendi miktardaki aç yavruları tesbit ederek onları doyurması takarrur et-

miştir. Bu çalışmada baş muallimleri ve ekserinde teşekkül etmiş olan talebeyi himaye heyetleri sarfedeceklerdir.

Bu suretle şehirdeki ilerde iki bin talebenin deği umulmaktadır. Kızılay velki yıllarda beş bin tale yururken geçen yıl parası bu mikdar iki bine düşmü-

Kızılay İstanbul teşkilatı, umulduğu gibi Kızılay merkezinden ve İstanbul şubelerinden yardım görürse ancak talebenin sayısını artı-

Balıkçılık enstitüsü İslahına karar verildi amma yazıyeti henüz belli değil

Yıllardanberi vaziyeti nedense bir türlü düzenlenemiyen Balta limanındaki Yüksek balıkçılık enstitüsünün bu yıl vaziyetinin ne olacağı yine malûm değildir. Ankara'dan gelen malûmata göre enstitünün ıslahı için yapılan tetkiklerden sonra Ekonomi Bakanlığınca enstitünün ıslahı için bir talimatname hazırlanmaktadır.

Bu talimatnamenin hazırlanmasında mektebin ıslahına memur edilmiş olan Tahlisiye genel direktörü Necmettin ve Türkofis As baş kanlarından Servetin verdikleri raporlar esas tutulmuştur.

Yüksek Balıkçılık enstitüsünden bu yıl çıkan dört genç enstitüye stajyer memur olarak alınmışlardır. Bu dört genç enstitünün ilk mezunlarıdır. Bu yıl enstitüye yeniden talebe alınmamıştır. Bundan sonra alınıp alınmayacağı da malûm değildir.

Diğer taraftan enstitüde şimdiye kadar istihdam edilen dört mütehasşsın vaziyetlerinin de neye varacağı bilinmemektedir. Söylenildiğine göre bu mütehasşslardan istifade edilemediği için bir kısmının vazifelerine nihayet verilecektir.

Sayım iş Saat 15 de bite

İstatistik Genel direktörü Aybar dün sabah şehrimizi miş, saat on dörtte radyo konferans vermiştir. Sayım murları Taksim stadyum Halkevinde, Üniversite konsalonunda toplanarak buradaki radyolar vasıtasıyla konferans vermişlerdir. Celâl Aybar tandoşa sorulacak on altı suarını ayrı izah etmiştir. Genel direktör konferanstan sonra sim stadyumuna giderek oramemurlarla görüşmüş, akşam nile de Ankara'ya dönmüştür.

Celâl Aybar dün demiştir "Sayım hazırlıkları tamamlanmıştır. İhmal edilmiş bir nokta yoktur. Bütün mekette sayım işinde 120 bin me çalışacaktır. Bu yıl sayım işi intizamla geçeceğini ümid ederim. İstanbulda sayım öğleden sonra saat on beşte bitecektir. Memleketin diğer yerlerinde sayım işinin azami ortalık karacaya kadar bitirilmesi için tertibat alınmıştır.

Yurtdaş — Türk hiç bir savaşta diğer uluslardan geri kalmaz. Artı sulusal artırma gününde de ödevini yap.

Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

Beşiktaşta dayak

Bu sabah sekizi kırk gece Beşiktaşta bir dayak atma hâdisesi olmuştur:

Beşiktaşta Hasfırın caddesinde 23 numaralı aşçı Osmanın dükkanında çırak 25 yaşında Emin dükkanın camekânını silmek istemiş, Mustafa dükkanın önünde üç kişi oturduğu için çalışmamıştır. Bunlar Kayserili Halil, Mehmet ve Alidir. Bu üç kişi, Emine camekânı sonra silmesini söylemişlerdir. Bu yüzden Eminle aralarında kavga çıkmış, üç kişi Eminin fena halde dövmüşlerdir.

Eminin dişleri kırılmış, her tarafı kan içinde kalmıştır. Kavgayı birçok halk toplanmıştır. (*50) (2749)

HABER
İstanbul'un en çok satılan hakiki akşam gazetesidir. İlanlarını HABER'e verenler kâr ederler.

ŞEHİRİN DERDLERİ

Düzelmesi beklenen işler

Beyoğlu İstiklâl caddesinde berber Veliddinden şu mektubu aldık:

"Dükkanımın üst ve alt katlarını berber dükkanı olarak kullanıyorum ve Telefon sosyetesinin on iki senelik abonesiyim. Evvelce her iki katta birer makine bulunduyordum. Sonraları yukarıdaki makineyi kaldırttım. Şimdi de aşağıdaki makineyi yukarıya almanın lâzımgeliyordu. Telefon idaresine müracaat ettim.

Dükkanında bulunmadığım bir sırada gelen Telefon Şirketi memuru nakil ücreti olan 993 kuruşun vezneye yatırılmasını söyleyerek gitmiş.

Bunun üzerine idareye müracaat ettim. Bu nakil için azami olarak altı metre kordon sarfedileceğini, istenilen ücretin çok olduğunu söyledim.

Şefi beni barit bir çehre ile dinledi ve duvara asılı eski bir nizamnameye göre vev bir metre kordon sarfile dahi olsa dokuz yüz doksan üç kuruşun alınacağını söyledi.

Hükümet idaresine geçen bir müessesede bu gibi haller olması doğru mudur?..

Eski Telefon sosyetesinden herkes haklı olarak şikâyetçi idi. Şimdi hükümete henüz yeni devredilmiş tir. İşler yoluna konulduktan sonra eski sosyetenin devredilen böyle haksız tarifelerin de tetkik edileceği ve işlerin yoluna konacağı tabiidir. Çok kısa bir zamanda eski sosyetenin...

Habeş harbinin siyasal yüzü

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor

Doğu'da edilen malların kısa kesilmesi, alınamakta olan malların satılması, deniz yollarının kapanması, bunlar, zecrî tedbirlerdir. Bunlar, Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Adana'da kurumu ekonomik olarak, İtalyaya ihraç yasak konacak yasa tasarlama işi, Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

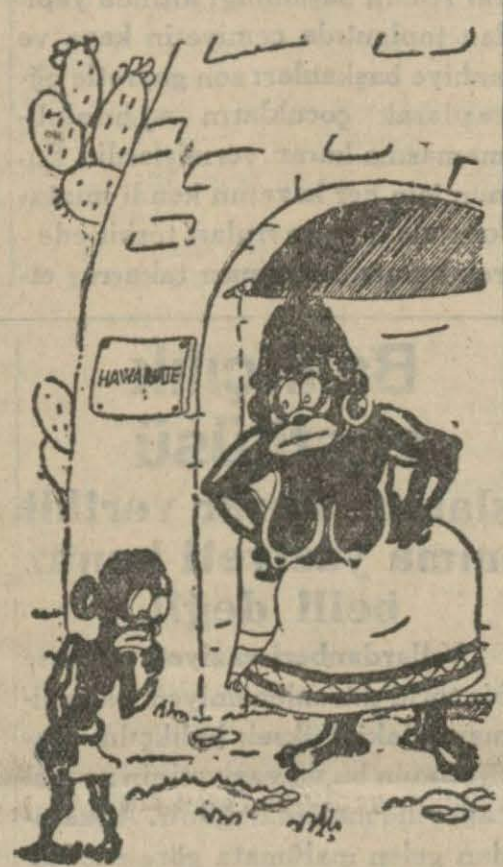
Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

Fransa İngiltereyi deniz rindenden istifade ettirmiyor da zecrî tedbirlere karşılık tedbir alıyor.

berde, Lavalin siyasetiyle İngiltere'nin ve 49 diğer ülkenin siyaseti arasında görünür bir gerginlik hasıl olmakta, bulunduğu bildiriliyor.

Londradan gelen haberler, Fransa'nın Akdenizdeki İngiliz kuvvetlerini haddin aşırı bulduğunu anlatıyor. Ve anlaşıldığına göre, Akdenizdeki İngiliz deniz kuvvetlerinin normal olmaları, şimdi hali devam ettiği müddetçe İngiliz donanması Fransız deniz üslerinden istifade edemeyecektir. Fransa İngiltere ile son bir notalaşma neticesinde İngiltereye bu yolda bir cevap vermiştir.

— Ne ayıp şey yarabbi, ne ayıp! Zavallı baban seni beslemek için gömlek ve ayakkabı giymeği göze alarak çalıştığı halde, sen böyle tenbellik ediyorsun ha!

Il Sette Bello (Roma)

İngiltere için şart İtalyanların Habeş topraklarından çekilmesi

İtalyan - Habeş ihtilâfı dolayısıyla bir çelik ağ haline gelmiş olan Akdenizden İngiliz donanmasının kısmen olsun çekilmesi imkânını, İtalyanın Mısır - Trablus hududundaki kuvvetlerin geri çekmesinde buluyorlar.

zecrî tedbirler 2 SS

İtalya - Habeş harbinin dinmesi için ileri sürülen fikirler arasında, İngiltere, her şeyden önce İtalyanların Habeş topraklarını

— Resminizi karınızla beraber çıkartmak istediğinizi söylemişsiniz, neden onu getirmediğiniz?

— Karımda olan kızkardeşimin resmini istiyorsunuz?

dan çıkmasını istemiştir.

Şimdiki halde alınmış her türlü ihtiyatı tedbirin de, "İngiliz - İtalyan münasebatı yeniden dostane bir şekle alıncaya kadar, böylece devam etmek zaruretinde olduğunu İngilterenin Fransaya anlatmış olduğu sanılıyor.

Polonya

Ve zecrî tedbirler

Deutsche Allgemeine Zeitung - tan: "Gazeta Polska,, ismindeki Leh gazetesi Uluslar Kurumu aleyhinde bir yazı neşretmiştir. Bu gazeteğe göre Uluslar Kurumunun siyaseti bir veya iki büyük devletin entrikalarının neticesidir. İngiltere, İtalya Habeş işini öyle idare etti ki İtalyanın mütarrız olduğuna kimse itiraz edemez hale geldi ve 16 maddeli maddeyi tatbik mecburiyeti hasıl oldu.

Fakat son bir kaç hafta zarfında İngiltere ile Fransa arasında bu mesele hakkında teati edilen notalar zecrî tedbirlerin ne güçlüklerle elde edildiğini isbat eder. Yani 16 maddeli maddenin tatbiki büyük devletlerin siyasetinin bir neticesidir. Küçük devletlerin emniyetini hiç bir surette temin etmez.

Brenner geçidi hakkında

İtalyanın tekzibi

Roma, 18 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

16 ilkteşirin tarihli Daily Telgraf gazetesi, İtalyan hükümetinin Fransa'ya başvurarak Brenner sınırına karşı bir taarruz vukubulduğu takdirde İtalyanın Fransız yardımına güvenip güvenemeyeceğini sorduğunu ve Fransız hükümetinin bu müracaatı cevapsız bıraktığını yazmıştır.

Yetkeli çevrelerden alınan malûmata göre, İtalya hükümeti tarafından, bu tarzda hiç bir teşebbüs yapılmamıştır.

Bir tramvay bir arabayı parçaladı

631 numaralı vatmanın idaresindeki Topkapı — Sirkeci arabası bu sabah saat sekiz buçuğa doğru Aksarayda Yusufpaşadan geçerken tramvayın frenleri tutmamış, araba kızak yapmıştır. Tramvay bu suretle Aksaray istasyonuna gelirken 4385 numaralı tramvay arabasına çarpmış, arabaya parça, parça olmuştur. Tramvay çarptıktan sonra elli metre kadar ilerlemiş, ve nihayet durdurulabilmiştir.

(*50) (4407)

Arazi ve bina vergileri

Ankara, 17 — Finans Bakanlığı bina tahrir kıymetlerinde yüzde yirmi beş tanzilin kabul edilmesine, arazi ve bina vergilerinin hususi idarelere devrine ve hayvanlar vergisi üzerindeki nisbetlerin indirilmesine dair olan kanun projeleri üzerindeki son tetkiklerini bitirmiştir. Projeler yarın Bakanlar kuruluna verilecektir. Her üç kanun projesi önümüzdeki hafta içinde Kamutaya verilecek ve Kamutayda müstacelen müzakere edilecektir.

Sünusî Şeyhi İtalyanlara ateş püskürüyor:

Onları öldürmek için yaşıyoruz!

Dünkü sayımızda bir Aiman gazetecisinin İtalyanlarla dövüşmekten sonra Mısır'a kaçan ve şimdi Bingazi hududunda toplanmış olan Sünusîlerin reisi Şeyh Mehmetle görüşüğünü yazmıştık.

Dünkü yazıda gazeteci, Bingazi hududundaki İngiliz ve İtalyan hazırlıklarından bahsediyordu. Bugün de gazeteci ile reis arasındaki görüşmeyi yazıyoruz.

Şeyh Mehmet şunları söylemiştir:

"Birçok seneler İtalyanlara karşı harp ettik. İngiltere bizim dostumuzdur. Mısır kralı ile muahedemiz vardır. Şimdi Mısır vahalarında yaşıyoruz. Libyadaki mal ve mülklerimiz İtalyanlar müsadere ettiler. Biraderim Bingazide hapislanmıştır.

Sünusîler İtalyaya karşı ancak

Mısır hükümetinin rey ve muvafakatiyle harekete geçebilirler. Eğer İtalyanlar Mısır hududunu geçecek olurlarsa kendileriyle dövüşeceğiz. Şimdi toplu değiliz. Fakat çağırıldığım zaman bütün Sünusîler silâh altına girecekler ve toplanacaklardır. İtalyanlara karşı husumet besliyoruz. Çünkü onlar bizlere fena muamele yaptılar. Bizim büyük reisimizi idam etmelerini hiç bir zaman unutamayız. Her birimizin yaşamaktan maksadı, bir İtalyanı öldürmektir.

İtalyanlar birçok aylardanberi Bingazide iş ve ekmek vereceklerini vad ederek bizi memlekete dönmek için kandırmaya çalıştılar. Bu vaatlere kapılarak oraya dönenler askere alınmış ve Habeşistana karşı harp için sevk edilmişlerdir.,,

Avusturyada mühim vak'alar

Hitlerin dostu diye tanılan Ştaremborg Ordu dışındaki kuvvetlerin başına geçiyor

Avusturyada ciddi hadiseler vukua gelmektedir. Viyanadan gelen haberlere göre, Haymver kuvvetleri, silâhlı olarak Viyana üzerine yürümektedir.

Kabine fevkalâde bir toplantı yapmıştır.

Viyanada süel tedbirler alınmıştır. Çok vahim hadiselerden korkuluyor.

Bu hadiseler dolayısıyla Başbakan Şuşing'in istifa edeceği söylenmiş de bu teeyyüd etmemiştir. Fakat iç işleri bakanı binbaş Fey çekilmiştir.

Bundan başka kabinede diğer değişiklikler olmuş Başbakan Şuşing Kültür Bakanlığını da üzerine almıştır.

Binbaş Fey'in son zamanlarda Haymverleri fazla tuttuğu gö-

rülüyordu.

Şimdi ise kabine Haymver kurumunun ortadan kaldırmağa ve bütün savaş cemiyetlerini birleştirmeğe karar vermiştir.

Ordu dışındaki bu kuvvetlerin başında Prens Ştarhemberg bulunacaktır.

Londradan gelen bir haber, şu yoldadır:

Avusturya kabinesindeki kısmi değişikliğin arsulusal hadise- lere sebebiyet vereceği sanılıyor. Bütün Avusturyada büyük nüfuzu olan binbaş Feyin yeni kabineye alınmaması ve ordu dışındaki bütün kuvvetlerin başına Hitlerin dostu olarak tanınmış Prens Ştarhemberg'in getirilmesi Londra siyasal mahafilinde endişe uyandırmıştır.

Yunanistan

Dış bakanının söyledikleri

Atina, 17 — Başbakan muavini ve Dışbakan M. Teotoki dün gazetecilere şunları söylemiştir:

"— Arsulusal durumun (beynelmîlel vaziyetin) gergin olduğu böyle bir zamanda biz, imza etmiş olduğumuz paktların bize yüklemekte olduğu taahhütlere harfiyen riayet etmekteyiz. Bu ande laşmalar arasında Balkan paktı hâkim bir rol oynamaktadır. Biz büyük komşumuz İtalya ile aktetmiş olduğumuz dostluk paktına da sadıkız. Bundan başka Fransa, İngiltere ve diğer uluslarla da dostluk siyasayı takip etmek an'anesine de devam ediyoruz.,,

Başbakan muavini zecrî tedbirler hakkında da şunları söylemiştir:

"— Biz, uluslar sosyetesinin 52 azası ne yapacaksa, onu yapacağız. Biz, ittihaz edilecek tedbirleri onların tatbik etmelerinin nisbeti dahilinde tatbik edeceğiz.,,

Atina, 17 — Kral Jorj'un küçük kardeşi Prens Pol Yunan tahtının veliahtı ilân edilmiştir,

Cesaret

Altonblandet (Stokholm)

Fransa ve İtalya münasebetleri

İtalyan gazetelerinin ikinci bir mevzuu da, Fransanın, uluslar kurumu devletleri arasında takım-

makta olduğu tavadur. Stampa gazetesi, Fransanın İngiliz siyasetine kapılmamasını isterken şunu yazıyor:

"Fransanın İngiltereye baş eğmemesini dileriz. İtalya, Fransız ulusunun ve Fransız hükümetinin mukavemet kabiliyetine güvenmektedir.,,

İngiltere, Fransa kaynaşmıyor

İtalya - Habeş harbini durdurmak için İngilterenin düşündüğü tedbirlerle Fransanın kiler arasında bir bağlanamazlık görülmektedir.,,

BARBAROSTAN İNTİKAM

Tefrika numarası: 38

Yazan: (Vâ - Nû)

Şimdi gerçe esir oldum amma, ahrette cehennem azâbından kurtulacağım! Çünkü ilk işim müslüman olmaktır!

Geçen kısımların hülâsası

Hızır Reis'in yedi sekiz yaşlarındaki evlatlığı küçük Hasan, ganimetten kendisine düşen altı esirden üç tanesini hocası Ali amcaya teklif ediyor. O da Kserses adında olan en çelimsiz esiri seçiyor. Kserses, Hızırın gemisindeki Çelebinin vazifesini görebilen bir esirdir. Çelebi, küçük Hasan'ın diğer hocası ve Ali amcanın hiç hoşlanmadığı bir adamdır.

— Bana Çelebiyi ver!

— Nasıl Çelebiyi?...

— Hani Hızır Reis söyledi ya:

Düşmanın Çelebisi imiş... Onu istiyorum... Ötekiler senin olsun...

Hasan düşündü:

— Bu Ali amca da amma tuhaf... Hoşlanmadığı bizim Çelebiye nisbet vermek için mi düşmanın Çelebisini istiyor acaba?... Doğrusu, eğer intikam almak için bunu yapıyorsa yakıştıramadım... Yüksek sesle:

— Öteki ganimetlerim daha güçlü kuvvetli adamlar... Hele içlerinde Samson lakaplı pehlivan gibi bir tane var... Vallahi iki yüz altın eder, Ali amca!... Sonra, ayrica mallarım da var... Beğen beğendiğini al... En küstürü seçtiğin Kserses!... Onu ne yapacaksın?

Ali, edeta yalvarmağa başladı: — O benim evladım... Mademki bir kere ağzından çıktı, vereceğini söyledin, istediğim düşmanın Çelebisidir, ya onu ver, yahut hiç verme!... Hattâ istersen, ona karşılık sana bütün yarı hissemi vereyim... Evvelki gazalarda ele geçirdiğim mallardan da vereyim... Hasan, Alinin ellerine sarılıp öptü:

— O nasıl lâf, hocam... Al, senin olsun... Mademki bu kadar istiyorsun, güle güle kullan...

Ali amca, sevincinden titriyerek oğlanı kucağına aldı. Bağına bastr, yüzünü, gözünü öptü:

— Benim hayırlı talebem... Allah seni iki cihanda aziz etsin... Yaptığın bu iyiliğin ne olduğunu bir bilsen... dedi.

— Vallahi hiç bir şey anlamıyorum!

— Anlama ve sorma... Kimseye de bu Çelebiyi almak için seni zorladığımı söyleme, emi?

— Peki...

— Haydi, şimdi gidelim... Onun bana ait olduğunu deftere kaydet tirelim... Kolundaki dağ: değiştir-mek kolay. Babamın adı (Hasan) olduğu için (Sahibi: Hızır gemisinde Hasan) m önüne bir (oğlu Ali) ilâve ettirdik miydi tamam-dır.

Küçük korsan, bir yandan bu muameleyi yaptırırken, öte yandan da Çelebinin yanına koştu. O da elinden tuttu:

— Hocam! dedi. Galiba, demin senin gönlünü kırdım. Şimdi kendimi affettirmek istiyorum. Ali amcayla sen, benim hocamızız. İkinizi de birbirinizden ayırt etmediğimi göstermek için, ona da, sana da birer hediye vereceğim...

Ali amca Ksersesi kendine seçti. Sen de benim esirlerimden istediğini al... Böylelikle, üçümüz de bu gazadan dörder köle kazanmış oluruz...

Çelebinin de çatık yüzü gülümsemi. O da talebesinin alınından öptü. Pehlivan yapılı ve Samson lakaplı köleyi seçti. Gidip bu intikal muamelesini de deftere kaydettirdiler. Fakat, Çelebinin babasının adı Hasan olmadığı için o, Ali gibi yapamadı. Dağı değiş tirkem lüzumu hasıl oldu.

Demin yazılanın üzerine bir kadrğa resmi damgalattılar. Sonra, Çelebinin adını yazmak için, şimdiye kadar kimbilir kaç kere payzen olup kurtulmuş pehlivan esirin türlü türlü resimlerle donanmış cildinde boş bir yer aradılar ve ancak donunu sıyırmak suretiyle münhal beyazlığı kaba etlerinde buldular. Oraya, Çelebinin markası konuldu.

Hasan'ın aksı hocası, ismi şerifinin böyle şerefsiz bir yere yazılmasına hayli içlerledi amma, çarnaçar razı oldu. Menfaat meselesi...

Esrarengiz kerses

Hasan, bu sahip değiştirme keyfiyetini esirlerine bizzat söyledi:

— Samson! Seni hocam Çelebiye kendi rızamla ve parasız olarak hediye ediyorum... Kserses! Seni de aynı suretle öteki hocam Ali amcaya gene bedava armağan ediyorum... dedi. Bunların ikisi de çok iyi insanlardır. Göreceksiniz, sizlere pek iyi muamele edeceklerdir. İncinmiyeceksiniz... diye ilâve etti.

Samson, yosunlu ve seyrek dişlerini göstererek, kocaman ağzıyla kulaklarına kadar sırıttı:

— Bana vız gelir... Şimdiye kadar 28 defa esir olup kurtuldum... Altmış beş sahip değiştirdim... İyisini de gördüm, kötü-sünü de... Fakat, öyle bir kürek çekerim ki, hepsi benden memnun olur... Yalnız siz bol peksimetten haber verin... Karnım aç kalmasın o, yeter... Burada yemek boldur, biliyorum...

Ali, Ksersese sordu: — E... Sen?... Sen ne diyorsun bakalım?

Kserses, çenesini omuzuna sürüp yüzündeki sargıyı düzeltti. Gözlerini masumane yere eğerek: — Ne yazık ki şimdiye kadar hiç esir düşmedim... dedi.

Bu muhavereyi dinliyenlerden üçü beşi birden:

— Allah Allah... Niçin?... diye sordular.

— Niçin olacak?... İslâmiyetin çok yüksek bir din olduğunu u-zaktan uzağa işitirdim... "Ah, keşki imkân olsa da şunun usullerini öğrenerek iman sahibi olsam!.. derdim... Fakat bana bir delâlet eden bulunmazdı... Şimdi, gerçe dünyada esir oldum amma, ahrette cehennem azabından kurtula-

cağım... Çünkü ilk işim müslüman olmaktır!

Korsanların kimi takdirle:

— Aferin... Aferin... dedi.

Kimi de şöyle söyledi:

— Ağır işlerden kurtulup hafif işler görerek esaret hayatını kolaylaştırmak istiyor! Fakat, bakalım, kalbinden de müslüman olacak mı?...

Bu son sözü söyleyenlere, Çelebi hışımla haykırdı:

— Behey nadanlar!... Bu nasıl lâkırdı?... Bir adam müslüman olduğunu söyleyince, onun imanından şüphe etmek büyük günahdır, biliyor musunuz?... Haydi selâvat getir, oğlum...

— Nasıl getireyim?...

— Söylediklerimi aynen tekrar la: Eshedü...

— Eshedü...

— Enlâ...

— Enlâ...

Çelebi, gözle kaş arasında bu kısa merasimi yaptı.

Esirin sahibi olan Ali amca, ne itiraz etti, ne de tek söz söyledi. Dalgın, düşünceli, yeni esirine, baktı, baktı...

Din değiştirme ve ikinci dağlama merasimi de bittikten sonra, gene dalgın ve düşünceli, oradan ayrıldı.

Çelebi, arkasından seslendi: — Müslüman oldu... Zincirlerini gevşetmiyecek misin?...

(Devamı var)

Naşit - Ertuğrul Sadi

Şehzadebaşı TURAN Tiyatrosunda

Bu gece saat 20,15 te

Cumartesi — Pazar

Matine 15 te

OTELLO

Büyük Haile 5 per-

de 1 tablo. Her ta-

rafa tramvay Tel: 22127

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Bu akşam

saat 20 de

ölçüye ölçü

Tepebaşı kışık tiyatrosu

Fransız tiyatrosunda

Süreyya Opereti

Yeni kardo — Şaziye, H. Kemal bu

akşam 20,30 da (EMİR SEVİYOR)

Operet 3 perde. Yazan: Yusuf Süruri.

Beste: Karlo Kapoçelli. Fiatlar: 100

75 — 50 — 25. Loca: 400 — 300.

İstanbul asliye ikinci ticaret mah-

kemesinden:

Hacı Yusuf vekili avukat İsmail

Hakkı tarafından Floryada Kalık -

radıya Halkalı mektebi müteahhidi

özü Abdülvehap oğulları Abdülkerim

ve Osman aleyhlerine ikame olunan

davada:

Mumailayhler mezkûr ikametgâhı

terk ile semti meçhûle gitmiş oldukla-

rı anlaşılma bir ay müddetle ilâ-

nen tebligat ifasına karar verilmiş ve

muhakeme 13 — 12 — 935 snat 14 de

birakılmış olduğu tebliğ makamına

kalm olmak üzere keyfiyet ilân olu-

nur,

ŞUNDAN BUNDAN

Zenginlik gelir kendiliğinden kapını çalar

108 yaşındaki Vang tao Çang 48 yıl gaybubet ettikten sonra Çin'in Honan vilâyetinde doğmuş olduğu Huvi huviçai köyüne dönmüştür.

Köylüler onu mabedin avlusunda uyurken bulmuşlardır. Kendisini tanıyanlar pek azdır: fakat ana ve babalarından ona dair hikâyeler işitenler çoktur.

1887 yılındanberi bu yaşlı adam Şensi vilâyetinde zengin olmak için yapmadık iş bırakmamış olamamakla beraber talihi kendisine gülmemiştir. Bundan elli yıl evvel meteliksiz olarka çıkmış olduğu köye gene meteliksiz dönmüştür. Sıhhati yerindedir. Obur denecek kadar iştahlıdır. Gözleri iyi görüldüğü gibi kulakları da keskindir. Zenginlik hevesinde olanlara şu öğütü vermektedir:

— Oğul, nafile üzülme; talih seni zengin edecekse hiç tasa çekme! O gelir, kendiliğinden senin kapını çalar!..

Postacı olan köpek!

Sovoy vilâyetinin Valloires bölgesinde kışlası olan doksan dokuzuncu Alpin alayının birinci bölüğü bir köpeği resmen bölük posta başlığına tayin etmiştir.

Köpeğin adı Beti'dir. Geçen yıl bu köpek, kazaya uğrayan kayakçı bir neferi karda iki gün iki gece gövdesiyle örtmek suretiyle ölümden kurtardığı için bütün alayın önünde kendisine nişan takılmıştır.

Köpeğin yeni vazifesi Lansleburg ile alayın karlar arasındaki askeri postası bulunan Laturrez arasında posta taşımaktır.

Bambu ağacından bisiklet

Bambu ağacından yapılmış bir bisiklet Çenoklovakyada 2400 kilometrelik bir turna yolculuğunu tamamlamıştır. Bu bisikleti süren tek ayaklı sabık bir askerdir.

Bisikletin hiç bir tarafında madden yoktur, çivileri bile ağaçtandır.

Zehirli sinekler

İrlandanın Dublin şehrinde batı Hindistana mahsus olan ve „Vaga Saga„ adı verilen zehirli bir sinek bulunmuştur. Bu sinek dünyanın en zehirli sineğidir; bir insanı bile iki saatte öldürebilir. Avrupa-da şimdiye kadar hiç görülmemiş olan bu sineklerin İrlandaya nereden ve nasıl gelmiş olduğuna bilginler şaşmaktadır.

Paraşutcu doktorlar

Moskovanın Bokiski hastahanesinde bütün doktor ve hasta bakıcılar paraşütle atlamağa öğreneceklerine dair bir taahhüt senedi imzalamışlardır. Bunun gibi uzak ve ıssız bölgelerde tayyarenin inmesine elverişli bir yer bulamadığı takdirde paraşütle yere atlabilmek içindir.

Ağır hastalar için doktorlar şimdi Sovyet Rusyada tayyare ile gönderilmektedir.

Can kurtaran kuşlar

Kırlangıçlar Viyana civarında yetmiş beş yaşında Frau Oberkuher adlı bir köylünün hayatını kurtarmışlardır.

Bu bekâr adam tam yirmi beş yıl penceresinden kırlangıçları beslemişti. Bir sabah da kuşlar

pencereyi kapalı bulmuş'a, yemlerinin de bırakılmamış olduğunu görmüşler, bunun üzerine o kadar gürültü yapmışlardır ki komşular hep oraya üşüşmüşler ve adamcağızı odasında aygın olarak bulmuşlardır.

Adamcağızın gece üstüne fennilik gelerek bayılmıştı. Derhal getirilen köy doktoru onu ayıltmıştır. Şimdi Franz yaşamakta ve kuşlarını eskisi gibi beslemektedir.

Bembeyaz kırlangıçlar

Belgradın 200 kilometre kadar şimalinde Vukovar köylüleri deşet içindedirler. Bu köye son hafta bir sürü bembeyaz kırlangıç gelmiştir. Köylüler bu kuşları sa-vaş, açlık ve zelzele müjdecisi sanmaktadır.

Japonyada çocuk ölümü

Japonyada doğan erkek çocuklardan binde yüz kırk ölmektedir. Kız çocuklarda bu nisbet binde 124 tür. Japonlar bu nisbetleri mümkün olduğu kadar azaltmak için Avusturalya ve yeni Zelendadan ebe ve mütehassıslar getirtmektedir.

Amerikada bir çöl megdana geliyor

Birleşik Amerika Cumhuriyetlerinin cenubu garb kısmında 1919 senesindenberi muthiş bir kuraklık vardır. O derecede ki, milyonlarca arazi senelerdenberi kuraklıktan çatlamış ve artık ekilemeyecek bir hale gelmiştir.

Beş, on senedneberi sun'i birtakım vasıtalarla sulanarak istifade edilmesine çalışılan bu araziden bundan sonra fayda görülemeyeceğine umumi bir kanaat hasıl olmuştur.

Mütehassısların uzun boylu tetkikinden sonra anlaşılmıştır ki 1829 senesinden 1852 senesine kadar, vaktiyle bu havalide gene bir kuraklık olmuştur.

1919 senesinde başlamış olan yeni kuraklık 1941 senesine kadar devam edecek olursa burasının bir (Sahrayı kebir) haline geleceğini mütehassıslar söylemektedirler.

HABER

AKSAM POSTASI

İDARE EVİ

İstanbul Ankara Caddesi

Posta kutusu: İstanbul 214

Telgraf adresi: İstanbul HABER

Yazı işleri telefonu: 23872

İdare ve ilan : 24870

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Yabancı
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	720 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İLÂN TARİFESİ

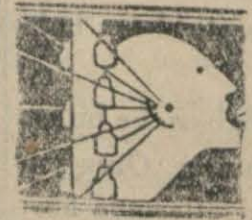
Ticaret ilânlarının satırı 12,50

Resmî ilânların 10 kuruştur.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü:

Hasan Rasim Uş

Bastığı yer (VAKİT) matbaası

KUPON

278

18-10-1935

Sinekli Roman

Bakkal

Yazan: HALİDE EDİB

8

Herhalde bu bahis ihtiyar kadının tabii neşesini bozuyordu. Hemen başka mevzua atladı. Romatizmalı dizlerini elleriyle ovarak biraz doğruldu. Tevfiğin küçüklüğünden bahsetmeğe başladı. O sokak maskaralıklarını, Göksu oyunlarını ne kadar tatlı anlatıyordu.

Kâhya kadın içeri girince Sabiha hanım biraz evvel o kadar meşgul olduğu imanın torununu hemen unutupmuştu; o erkânî harbiyesinden rapor bekleyen kumandan gibi her akşam kâhya kadının getireceği malûmata dayanarak konağını idare ederdi. Müzmin bir romatizma onu hemen hemen odasına zincirlemiş gibiydi. Mutehakkim, mütecessis, emri altında olan her ferdin ne yaptığını, ne düşündüğünü öğrenemezse içi rahat etmezdi. Kâhya kadına Rabianın o akşam anlıyamadığı birtakım sualler soruyor, ve kadının cevapları da Rabiaya bilmece gibi geliyordu.

"Bu akşam sakallı ne yapıyor?,"

"Gene tahta oyuyor, sofadan testere sesi duydum.,,"

"Oyun yok mu?,"

"Dürnev hanımın kapısından geçerken öyle birşey duydum. Kanarya da orada. Bu tazelerin hallerine akıl sır ermiyor ki.."

Kâhya kadın gözlerini tavana kaldırdı Dürnev ve Kanarya adlı tazelerin günahlarından Allaha sığınmıyordu. Fakat Sabiha hanım başka bir mevzua sıçramıştı.

"Bıyıklı ne âlemlerde?,"

"Gene o iki küçük beyle haremde piyano odasında. Kahve kahve üstüne ısmarlanıyor."

"Dinledin mi?,"

"Nasıl dinlemem? Kulağımı yarım saat kapıya yapıştırdım. Boynum tutuldu. Fakat birşey anlamırsa Arap olayım."

"Kadın mı konuşuyorlar?,"

"Yook.."

"Politika olacak... Saray lâkırdısı filân var mıydı?,"

"Aman ağzından o lâfı yeller alsın... Bizim küçükbey hiç öyle lâf konuşur mu?,"

"Sakallı" Selim Paşadır. Zalim bir hükümdarın Zaptiye Nazırı sıfatıyla vazifesi hem müşkül hem de naziktir. Boş zamanında sigara iskemlesi, köşelik, sandal ağacından arka kaşağı yapar Kaşağılar bilhassa zariftir. Bunun haricinde hususî bir iptilâsı yoktur. Resmî Selim Paşadan nefret eden halk onun hususî hayatı hakkında söyleyecek birşey bulamazlar.

O iyi bir aile babası, ve bilhassa karısına merbuttur. Otuz yılı aşan müşterek hayatlarında karısının unutamıyacağı bir tek acı

vaka vardır. O da hayli makul bir sebebe atfedilebilir.

Paşa her kendi büyüklüğüne inanan erkek gibi kendisine benzer bir erkek evlât istemişti. Halbuki "Bıyıklı", diye zikri geçen Sabiha hanımın biricik oğlu hiç de babasına benzemezdi. Gerçi Hilmi uslu ve zararsız bir çocuktü. Fakat nahif, çelimsiz, büyük gözlü, çocukluğundanberi musikiye düşkün peltek bir oğlandı. Bilhassa bu son iki hususiyet Selim paşanın sinirine dokunmuştu. Sabiha hanım on senelik evlilik hayatından sonra başka çocuk doğurmayınca paşa da gizlice bir Bağdat tüccarının kızıyla evlendi ve konaktan uzak bir semtte genç karısını yerleştirdi. Fakat ikinci karısı da evvelâ Halimden daha çelimsiz bir kız doğurdu, iki sene sonra ölü bir kız daha doğururken kendi de lohusa döşeğinde can verdi.

İşte bu vak'adan sonra Selim paşa kayıtsız ve şımarık Sabiha hanımın ne kadar karakter sahibi olduğunu anladı. Kendisi daha içini dökmeye cesaret etmeden kadın, ona, evlenmesinden haberdar olduğunu, hattâ oturduğu evi ve küçük kızın adını bile bildiğini söyledi. Hiç sitem etmedi. Geçmiş, geçmişti. Yalnız anasız kalan Mihriyi yanına alıp, kendi evladı gibi büyütmeğe teklif etti. Paşa, belki ortağı olmak, bir kadın için nasıl bir izzeti nefis yarası, ne acı bir kalb faciası olduğunu tahmin edemezdi. Fakat onu hayran eden şey, bir kadının iki sene bir sır saklıyabilmesi oldu. Ketumiyet, onca, erkeklerde bile az görülen bir faziletti, hele kadınlarda böyle bir kabiliyet hiç bir zaman tahayyül etmemişti.

Kendi kendisine, hattâ gönlüne göre, bir erkek çocuk edinmek için bile bir daha karısının üstüne evlenmemeğe karar verdi, hem de karısına karşı vaziyeti değişti. Şimdi onun fikirlerini ehemmiyetle dinler ve hattâ arada akıl bile danıştığı olurdu. Şayet erkek meclisinde kadınların boşboğazlığına dair lâkırdı olursa, o, gülerrek başını sallardı.

Geçmiş günlere karışan bu vak'a istisna edilirse, Sabiha hanımın ev hayatında ve kocasıyla münasebetinde itiraz edeceği bir tek şey yoktu. Onu arada üzen düşündürülen şey, oğlu Hilmi ile kocası Selim paşa arasındaki fikir tezadı. Paşa tamamen eski zaman adamı. Samimî ve kendi ölçülerine göre namuskâr. Saltanat ilâhî bir hak diye tanır ve padişaha muhalif olanı - kim olursa olsun - akrep gibi ezmeği, zaptiye nazırının vazifesi telâkki ederdi.

(Devamı var)

Kaya Oğlu

Tabiatla, vahşî hayvanlarla ve birbirleriyle boğazlaşan insanların heyecanlı romanı

Yazan: Rosny aîné * Türkçeye çeviren: Naciye İzzet

No. 8

Gizli varlıkları kızgınlığını söndürmek için ya ateşe atılacaklar veyahut da gövdeleri baltalarla parçalanaktı!

Çiğdem adanın kıyısına yaklaşmadan önce uzun uzun gözettili. Adama benzer bir şey görünmüyordu. Olanca hızlarıyla kürekleri çekerek adaya yanaştılar. Kurak bir burun önünde durdular. Küçük bir körfez vardı. Kayığı oraya çektiler. Çabucak çıkarak çalıklar arasına saklandılar. Burada da adam izi yoktu. Bir su aygırının çirkin burnu, bir timsahın pulları, bir kaplumbanın kabuğu, ırmak üzerindeki bir balıkçıl kuşunun uçuşu, bir gergedanın, bir dağ keçisinin görünmesi iki kadını biraz oyaladı...

Çiğdem birdenbire yerinden sıçradı. Adama benzer gölgeler görmüştü. Önce bellibelsiz olan bu gölgeler yakına geldikçe beliriyorlardı. Kadınlar iyice baktılar. Kendi uluslarının adamlarını tanıdılar.

Çiğdem bunların arasında ilkin çalbaşlı Karaboğa oğlunu seçmişti. Papatye bağırdı:

— Kadınlar da var.

Kadınlar da vardı. Savaşçıların önlerinde yürüyorlardı. Yabancı bir soydan oldukları görünüyordu. Çehreleri Yaban Domuzu oğulları gibi yassı değildi. Saçları Çiğdem'in saçları gibi sonbahar yaprakları renginde sarı kıızı. Hepsî Çiğdem'e benziyorlardı. Geayik oğlu kız söyledi:

— Onlar yeşil göllerden, Gökirmaktan geliyorlar. Dağın öldürdüğü kendi karılarının yerini tutacaklar..

Papatyenin yüreği derin bir sıkıkanlıkla burkuldu. Halbuki Çiğdem bu kadınlara pek acıyordu. Hele çal kal kokuğu erkeğini düşünerek kendi yerini tutacaklara içi parçalanıyordu.

Papatyenin yüzü kızıl bir renk aldı. Erkeklerin arasında kendi adamını görmüştü.

Başkan savaşçılarla bir şeyler konuştu. Çabuk çabuk ilerlemeğe başladılar. Ara sıra duruyorlar, ırmağa bakıyorlardı. Gözleri ada üzerinde uzun uzun dolaşıyordu. Karaboğa oğlu adamlarıyla konuştu. Sandalı taşıyanlar ilerlediler. Suyu iki sandal indirildi. Adaya doğru yürümeğe başladılar.

Papatye inler gibi bir sesle:

— Yaban Domuzu oğulları izimizi kovalıyorlar! dedi.

— Hayır, bizi görmediler. Adayı öğrenmek istiyorlar.. Belki burada konaklayacaklardır...

— Kaçmalız!

Papatye ülkesinin yasasını, gizli varlıkların hınclarını düşünerek korkak kadın yüreği tırtır titriyordu.

Çiğdem kuruntulu düşünüyordu. Ada çok genişti. Derin kovuklar, sınganaklarla dolu idi. Yalnız Yaban Domuzu oğullarının burunları pek keskindi.. Küçük bir izle kadınları bulabilirlerdi.. Hele limandaki sandal gizli varlıklardan kaçan bu iki kadını kolayca buldururverecekti.

Söyledi:

— Papatye ile Çiğdem kaçacaklardır!

Liman arkaya düşüyordu. Gelenler onları göremeyeceklerdi.. Çiğdem arkasından Papatye ile sürünerek sandala kadar geldi; çabucak çözdü. Adanın uzunluğunca büyük kavak ağaçları altından ilerlemeğe başladılar. Eğer Yaban Domuzu oğulları üstaki buruna yaklaşmış olsalardı onları görebileceklerdi. Adanın çok genişlettiği ortadaki kıyıda durmuşlar.

di. Bir çok kalın, yüksek otlar, çalıklar, sazlıklar yolları kapıyordu.

Kadınlar yukardaki buruna varmışlardı. Burada ırmak bütün genişliğiyle uzanıyordu.

Bu burun durmadan yutan obur bir ağıza benziyordu. İki kadın sandaldan çıktılar. Şimdi merhametsiz uluslarını, gizli işkenceleri, kızıl ateşlerde titriyecek etlerini düşünüyorlardı. Sandalları açıkta kalmış gözüküyordu.

Çiğdem güneşin ısıttığı sıcak otlar, sazlıklar arasına girdi. Burası yüzlerce soğuk kanlı varlıklarla kaynaşıyordu. Pembe renkte genç bir su aygırı korkarak dalyor, bir kertenkele sert kabuklu ağızını açıyor, küçük bir yılan oğulu dişlerini gösteriyor, bir kurbağa zıplıyarak çalıkların arasına giriyordu. Lâcivert, yakut renkli kuşlar ağaçların tepelerinde güneşle pırıl pırıl yanıyorlardı..

Çiğdem dinledi. Sarmaşıkların arasından baktı. Adaya doğru gelen sandallardan sesler işitti.

Kardeşine söyledi:

— Papatye ile Çiğdem tekrar kaçacaklar.

Yüzmetre ötedeki geniş ırmağa döndüler. Sandala girdiler. İrmağın dirseğine kendilerini göstermeden yetiştirilirse kurtulmuş oluyorlardı. Sandal hızlı hızlı ilerliyordu. Kadınlar soluk soluğa gelmiş didiniyorlardı. En çok korktukları yerden geçtiler. İşte oraya dönüyorlar! Üç yüz metre daha.. Yüz metre daha.. İşte dalları yerlere değen söğütlerin altına varıyorlar.. Yorgunluktan bitkin soluyorlar.. Acı, korkulu günlerinde çoğalan bir sevgi ile bakışıyorlar..

Adanın öteki kıyısına varan Fil oğlu suların yüzüne, uzaklara doğru baktı. Bir atmaca gibi keskin gözleri ta uzaklarda bir su aygırının ürke-rek ırmaktan çıktığını, dalgalanan ağaçların altına sığındığını seçti. Gözlerini iyice uzaklara dikti. İrmağın sol kıyısından uzun bir gölge gördü. Bunun bir kayak olduğunu, içerisinde pek bellisiz görünen iki kişi bulunduğunu anlamakta gecikmedi. Bunların kadın olabileceğini düşünmedi bile. Adamlarını çağırdı. Onlar da baktılar. Dirseği dönen kayığı gördüler.

Bu bir tuzak olabildi, adamları na sandalı gözden kaçırmıyarak arkasından gitmelerini emretti..

İrmakta başka sandallar varsa, kıyılarda başka adamlar görürlerse uzaktın gideceklerdi.. Çevik, iyi kürek çeken on bir savaşçı iki sandala döldular. Fil oğlu onların sandala çabucak yetiyeceklerini düşündü. Elleri den gelirse diri olarak kayıktakileri yakalamalarını söyledi.. Sandallar gittikten sonra başkan endişe ile düşünceye vardı: Acaba bunlar Gökirmak savaşçıları mı idi? Yoksa Yeşil göl savaşçıları mı? Müphem bir korku basit zekasını yoruyordu. Sonra, bu düşünce onu utandırdı. O boz savaşçı kullanmamış mı idi? Gökirmak adamları ancak altmış kişi idiler. Onlar uzaklarda, ayrı kümeler olarak avlarda idiler. İki kuşaktanberi Kara Domuz oğlu ırmağı araştırarak adamları ayırdı.

Çiğdemle Papatyenin sandalları ırmaktan aşağı iniyordu.

Çok yorgun, pek bitkinlerdi, sandalı yavaş yavaş rüzgâra bırakmışlardı..

Suların geniş yüzü pek sessizdi. ayaklı canların izi yoktu. Kara Domuz oğullarının durmadan arkalarından koştukları besbelli idi.

Ne Karaboğa oğlu, ne de savaşçı onlara acımayacaklardı. Papatyenin kocası bile onlardan hıncını çıkarmıyordu.

Gizli varlıkları kızgınlığını söndürmek için ya ateşe atılacaklar ve ya hut da gövdeleri baltalarla parçalanacak mızraklarla delik deşik edilecekti..

Gittikçe Çiğdem'in yüreğinde umut artıyordu. Kürekleri gene aldı. İlerlemeğe başladılar.

Birdenbire Çiğdem boğuk bir sesle haykırdı, Papatye bir inilti çıkardı. Umut gene öldü. Felâket ve tehlike kavak ağaçlarının kara gölgeleri gibi büyüdü. İrmağın dönemecinde bir sandal gözüküyordu.

İki kadın kendilerini şu ırmak rinde durmadan vızıldayan sinek gibi çelimsiz hissettiler. Papatye den kürekleri bırakıverdi.

Canı çekilmiş gibi idi. Artık kendisini alının kara yazısına bırakacaklardı. Gizli varlıkların kudretini iyice anlamıştı:

— Ellerinden artık kurtulamıyorduk! diye inledi. Papatye ölecekti.

Çiğdem'in alrı acı kıvrımlarla döndü. Ondaki kuvvet ve cesaret daha Papatyedeki gibi ölmemişti. Kendisini bir adamların eline bırakmıyacak, varlığını koruyacaktı.

Homurdandı:

— Papatye, Çiğdem tutulurlarsa öleceklerdir.

İkinci bir sandal daha gözüküyordu.

Çiğdem sert sert söyledi:

— Sırtlan oğlundan, parstan, ayıdan kendimizi kurtardık mı?

Kardeşine gözlerinde parlayan derin bir sevgi ile baktı. Bu bakışla, sözlerle gene kardeşine boyun eğme Papatye gene kürekleri yakaladı. Bir çok ağır, çok umutsuz bir çarpışma idi.

Savaşçıların sert kollarıyla sürülen sandallar gittikçe yaklaşıyorlardı. Çiğdem her bir kürek çeğişte ulus biraz daha yaklaştıklarını görüyordu. Şimdi Yaban Domuzu oğulları kanayanları iyice seçiyorlardı: Kızgın bir gürültü, horlayıcı, kinlerden boğuk çıkan haykırımlar yükseldi.

Papatye inledi:

— Bizi tanıdılar!

Biraz dinlendiler. Rüzgâr çoğalmıyordu. Kadınların gittikçe kuvveti azalıyordu. Büyüklü küçüklü üç ada gözüküyordu. Kadınların sandalı birinci ada ile sol kıyı arasında ilerliyordu. Burası uzun, dar bir kanala benziyordu. Sular hızla akıyordu.

Çiğdemde gene küçük bir kurtuluş umudu doğdu. Sular genişlemiş, sol kıyı alçalmıştı. Kamışlıklar, yosunlar bir çok otlar ilerlemeği güçleştiriyordu. Sandalı sağ kıyıya doğru sürmeğe başladılar.

Bitiptikenmez gibi görünen kıyı bir zaman geçti. Arkada bırakılan adalar arasında hiç bir şey görmediler. Çiğdem cesaret ve kuvvetini daha bırakmamıştı. Papatye ise kendini bırakıvermişti.

(Devamı var)

TETKİKLER

Nüfus sayımlarının
ehmmiyeti

Ancak bir asırdan beridir ki, nüfusun vaziyeti ve teşekkül tarzı hakkında elde edilecek kat'î bilgiler yüksek kıymeti idrak edilerek modern manada nüfus sayımları yapılmaya başlanmıştır. O zamana kadar ancak mezvî sayımlarla ve daha fazla tahminlerle takribî fikirler edinmekle iktifa ediliyordu. Bu gibi sayımlara bazı fahiş hataların karışması bedihi idi.

Eski nüfus statistiklerinin mükemmeliyetini haleldar eden başlıca iki âmîl vardı: Evvelâ, sahip nüfus sayımlarının ihtiva ettiği iktisadî, içtimai, harsî ve siyasi kıymetlerin bihakkin takdir edilmemesi; saniyen, halkın bir dereceye kadar hazırlanması icap eden bilgi seviyesiyle statistik usulleri ve teşkilâtı gibi objektif şartların henüz mevcut olmaması...

Büyük müşkülâtla karşılaşılmasına rağmen, genç Türkiye Cumhuriyeti 1927 senesinde birinci defa olarak asrî usullere göre ihtatlı bir nüfus sayımı yapmıştır. Her ne kadar bu sayımın neticeleri bazı noktalarda tamamiyle tatmin-kâr olmamış ise de, eserin külli-yeti takdire şayandır. Bu birinci sayımın temin ettiği tecrübeler sayesinde, bir kaç gün sonra yapılacak olan sayımın daha mükemmel olacağına şüphe edilemez.

Acaba niçin tekrar nüfus sayımı lüzumlu görüldü? diye belki soranlar olur. Evet, yeni sayımın mühim sebepleri vardır. Diğer Av. lüzumlu görülmesine birçok ve rupa memlekelerinde de ekseriya her beş veya on senede nüfus sayımları tekrar edilir. Zira bir nüfus kütlelerinin tabii hareketleri iktisadî ve içtimai sahalarda tabii olduğu tahavvül ve şekilleri ilâh... Ancak yapılan birçok nüfus sayımları neticelerinin mukayesesi sayesinde tespit edilebilir. Bu temayülün bilinmesi ise, içtimai - sihi; içtimai - iktisadî; siyasi - askeri noktai nazardan büyük ehemmiyeti haizdir.

Türkiyede şimdiye kadar devamlı doğum ve ölüm statistiklerinin inkişaf etmemiş olması, bu gibi statistiklere istinaden yapılmış olan sayımın devamlı surette itimam ve ikmal edilmemesi hasebiyle, nüfus sayımlarının nisbeten daha sık tekrar edilmesini istilzam eder.

Bir memlekette yaşayan fertlerin miktarını sahih olarak bilmek çok mühimdir. Fakat nüfusun tarzı terekübünü tespit etmek ondan daha mühimdir. Bir nüfus kütlelerinin bünyesini teşrihte istinat edilecek birçok hususiyetler vardır. Bunlardan en mühimleri aşağıda kısaca tetkik edilmiştir.

Evvelâ, tabii taazzuv hususiyetlerini nazarı itibara alalım. Burada her şeyden evvel nüfusun yaş ve cinsiyet itibariyle sureti inkişamı ve aynı zamanda bunların terekübünden doğan diğer noktai nakibinden doğan diğer noktai nazarlar mevzuu bahistir.

İktisadî, içtimai ve askeri bakımdan erkek nüfusunun ne olduğunu ve tabiri alarla kadın fazlasının mevcut olup olmadığını ve ne nisbette olduğunu tespit etmek çok mühim ve esas bir meseledir.

Yaş itibariyle tarzı terekübünün bilinmesi de son derece mühimdir.

Bu, bilhassa, nüfusun - erkek, kadın - yaş sınıflarına nasıl dağıldığını gösterir. Bu suretle meselâ nüfusun ne miktarının çalışma yaşında olduğunu ve ne kadarının da çocuklardan veya ihtiyarlardan mürekkep olduğuna göre (gayri faal) kısmî teşkil ettiğini öğrenmek kabil olur.

Aynı zamanda mektep çocukları ile askeri mükellefiyetleri olanların miktarı da yaş statistiklerinden anlaşılır.

Yaş itibariyle nüfusun terekübü, nüfusun müstakbel hareketi bakımından da çok mühimdir.

Zira bu nüfus hareketi başlıca, evlenme ve çocuk yapma çağınagelen nüfus sınıfının hareketine tabiidir. Bu cihetten yaş itibariyle terekküp ile doğum çokluğu arasında karşılıklı bir münasebet var demektir.

Yaşadığımız asrın bîdayetin den beri bir çok Avrupa memleketleriyle cemahiri müttefikada müşahade edildiği gibi, (Fransada nüfus tenakusu takriben bir asırdan beri devam etmektedir) sürekli nüfus tenakusu "yaş ehamı", nın kaidelerini daraltıyor; evlenme ve binnetice doğuma kabiliyeti olan nüfus sınıfının küçülmesini ve binaenaleyh diğer şerait sabit kalmıca doğumların şiddetle azalmasını intaç ediyor.

Eğer son senelerde Avrupa ve Amerikada olduğu gibi, doğum ve ölüm nisbetinin tenakusu aynı zamana tesadüf ederse, nüfus yetkinliğinde ihtiyarların nisbeti artar. Ve "nüfusun ihtiyarlaması", tesmiye edilen vaziyet husule gelir; neticede durgunluk ve hattâ nüfusun mutlak tenakusu baş gösterir.

Bir de tabii teazzuv hususiyetlerine müvazi olan içtimai terekküp hususiyetleri vardır. Meselâ, evlenen, bekâr kalan yahut boğanın erkek ve kadınların adedini; ailelerin terekküp tarzını ve bir memlekette oturanların tabiiyet vaziyetlerini bilmek çok ehemmiyetlidir.

İrk ve milliyet noktai nazarından mütecanis olmıyan memleketler için, lisan ve din itibariyle nüfuslarının tarzı terekübünü tespit etmek bilhassa mühimdir. Sonra ana dilden başka dil konuşan veya millî dinden başka bir dine mensup olan nüfus zümrelerinin temerküz ettikleri mıntakaları sahih olarak tespit etmek devlet ve kültür siyaseti bakımından son derece büyük ehemmiyeti haizdir.

Her ne kadar Türkiye için umumi harpten sonra akalliyet meselesi, bilhassa Yunanlılarda mübadeleden sonra, ehemmiyetini kaybetmiş ise de Ermenilerin, Rumların ilâh... hakiki ve nislî miktarları ile yaşadıkları mıntakaları bilmek büyük menfaatlara temin eder.

Emsalsiz bir süratle Avrupa medeniyet ve iktisadî uygunluğunu mal edinen Türkiye gibi bir memleketin nüfusunun kültür itibariyle de tarzı terekübünü takip etmek çok faydalıdır. Meselâ okuma yazma bilmeyenlerin miktarını tespit etmek çok mühimdir. 1927 senesinde Türkiye nüfusunun yüzde 90'ı okuma yazma bilmiyordu.

Son senelerde terakki yolunda gösterilen büyük gayretler, bilhassa,

HAKİKİ BİR MACERA
Dünyayı Parasız
Dolaştım

No. 18

Yazan: Seppl Popfinger

Kart satmağa teşebbüs eder etmez
polis yakama yapıştı

Cenubi Amerika ile çok sıkı fikri münasebetleri olan bir lîmanda bulunuyordum. Avustralya'yı bir kıta saymadığımız takdirde, dünya yüzünde görmediğim yegâne kıta olarak cenubi Amerika kalmıştı. Bavyeradaki mektep öğretmenlerimin Avustralya hakkındaki düşünceleri başka başkaydı. Kimisi buna en küçük kıta diyor, kimisi de hayır Avustralya en büyük adadır düşünce-sini ileri sürüyordu. Ancak bunlar güney Amerikanın kıta olduğunda ittîfak etmişlerdi. İşte ben de oraya gidiyordum.

Rihtimlardan birinde, kıç direğine Danimarka bayrağını asmış bir gemi gördüm. Tecrübelerim bana İskandinavlıların Almanlara karşı dostluk duyguları beslediklerini öğrenmiştim. Gemilerden birine yanaşarak beni kap tana götürmesini rica ettim.

Bu adam da mavi gözlü, kaba saba, fakat iyi yürekli bir deniz kurdıydı. İşçiye ihtiyacı yoktu. Amma Rio'ya kadar çalışmak istediğim takdirde bana iş bulabileceğini söyledi. Gemisi buradan pamuk yükü ile Rio'ya gidecek oradan da Liverpoola kahve yüklüyecikti.

Ertesi günü Meksika körfezinden aşağı inerek Karribean boğazından geçtik ve Venezuela sularında makineleri tamir için bir kaç saat durduk. Ben bir müddet ahçıya yardım ettim, sonra üst güverteleri baştan başa boyadım.

Vapurda iki Alman gemici vardı. Ara sıra bunlarla kendi ana dilimi konuşmak iyi oluyordu.

Venezüelladan cenubi Amerikanın ortalık yerinde kocaman bir hörgüç gibi denizin içine uzanmış toprak yuvarlağını çev-

yeni harflerin kabulü, ilk mekteplerin tezyidir kadınların açılması ilâh... sayesinde, yapılacak sayım neticesinde, yukarıda gösterilen nisbetin geniş mikyasta küçülmüş olarak görüneceği beklenebilir.

Nihayet nüfus tarzı terekübünün iktisadî hususiyetlerini zikretmek lazımdır; bunlar nüfusun iktisadî hayatına ılgal ettiği içtimai mevki ile meslek vaziyeti bakımından nasıl terekküp ettiğini gösterir.

Bu vadide, bilhassa Türkiye gibi sanayileşmek üzere bulunan ve iktisadî hayatını yenileştiren, iktisadî siyasetini hükümetin büyük mikyasta ştirakiyle plânlı surette geniş sahalara tıbbik eden bir memleket için müsbet rakamlara malik olmak elzemdir.

Halbuki meslek sahiplerinin iktisadî faaliyet şubelerine, işletmek şekillerine ve büyüklüklerine dağılışı ile müteebbislerin, memur ve ücretli memurlar ve amelilerin nisbi vaziyetleri hakkında

reliyerek Giyanaları geçtik ve Amazon ırmağı ağzından Rio dö Janeiro'ya girdik. Burada Dani-markalı kaptana "Allahasmarladık", dedikten sonra tepeleri daimi bulutlarla örtülü dağların eteklerine yuva kurmuş şehre daldım.

Rio'da bir matbaacı buldum ve cebimde kalmış olan azıcık para ile kartlarımı bastırdım. Matbaacı Brezilyanın devlet merkezinde bunları satmağa kalkışmamamı, çünkü polisin pek şiddetli davrandığını ve beni deliğe tıkacaklarını söyledi. Bu takdirde elinde pasaportu olmıyan benim gibi bir adam için bu iş pek de fena olurdu.

Matbaacının söylediklerini dinledim ve deniz kıyısını tutturarak 400 kilometre kadar güneyde olan kahve merkezi Santos'a doğru yürüdüm. Brezilyalı otomobilciler, anafordan seyahat etmek isteyenlerden hiç hoşlanmadığı için tam on gün yürüdüm.

Santos'a vardığım sabah yorgun ve açtım. Bütün isteklerime rağmen kartlarımdan bir ikisini kocaman iki kulenin buyruğu altında bulunan umumî bir meydana satmağa karar verdim. Biraz ispanyolca biliyordum ve satış işime başladım.

Fakat başladığım söylevi hiç bir vakit bitiremedim; çünkü ağır bir el omuzuma yapıştı. Başımı çevirince bir polisle yüz yüze geldim. Santos polislerinin üniformalarını nereden satın aldıkları bilmiyorum, fakat bu adam kendisini herhangi bir ülkede general saydıracak şatafatlı bir üniforma giyiyordu.

Elini yakamdan çekmedi ve beni "alâispanyol", yürüterek aca-yip bir odaya götürdü. Burası bir

tevkifhaneye bir ceza mahkemesinin bir araya getirilmesinden meydana gelmiş bir odaydı.

Bu daracık delikte geçirdiğim bir geceden sonra, şatafatlı bir hâkimin karşısına çıkarıldım. Bu zat benim uzun uzadıya anlatmak istediğim çok neyecanlı ve gerçekten meraklı sergüzeşterimden hiçbirine kulak bile asmayarak "Ülkede bulunmasına hiç lüzum olmıyan yabancının derhal sınır dışına sürülmesi", kararını bastırdı. Karada esbabı mucibe olarak da "Ülkeye izin almaksızın girmiş ve görünürde hiçbir geçim vasıtası olmıyan bir serse-ri", diye yazılmıştı.

O gün öğleden sonra, beni tuncsuratlı sivil polislerden tam bir manga limana götürdü. İspanyol bayrağını taşıyan Barseiona adlı şilebin kaptanına teslim edildim. Kaptan beni vapura almaktan hiç de memnun görünmedi; fakat Santos polislerinin dediğini rap-maktan başka elinden birşey ge-lemezdi.

İki tayfa çağırarak, gemi limandan çıkıncıya kadar beni kilitle altına koymalarını emretti. Limandan çıkar çıkmaz kilidini açtılar. Bana baş tarafın güverte altında bir yatak verdiler ve vapuru baştan aşağı fırçalıyarak yıkamak işini üstüme yüklettiler.

Atlantik Okyanusunun güney sularında yaptığım bu yolculuk, Pasifik Okyanusundaki seyahat kadar fırtınalı oldu. Ancak bu yolculukta ocaklara kömür körük-lemeğe mecbur edilmediğim için fırtınadan çok müteessir olmadım.

Bir gün kaptanın kamara hizmetçiliğini yapan çocuk, demir merdivenden aşağıya inerken, kocaman bir dalganın vapuru sarsması üzerine merdivenden aşağıya yuvarlandı ve zavallının bacağı kırıldı. Bunun üzerine kaptanın garsonluğu hizmeti bana verildi. Adama o kadar canı gönülden hizmet ettim ki, beni vapurda gemici olarak kalmağa davet etti. Ona boyuna gezmek isteyen bir serse-ri olduğumu ve bir gemide âzamî iki yolculuktan fazla kalamıyacağımı anlatıncıya kadar akla karayı seçtim.

Her gece kamarasında karşı-lıklı oturur, boyuna laf atardık. Sözde benim sergüzeşterimi dinlemeğe merak sarmıştı. Fakat adamcağız o kadar düşük çene-liydi ki, kendisi söylemekten bana hiçbir fırsat vermiyordu. Bil-hassa batı Afrikada yaptığım yolculuklara çok alâka gösterdi. Meğerse kendisi de gençliğinde bir vapur kazası neticesinde Senegal kıyılarına düşmüş ve dostça davranan yerli kabilelerin birinin yanında epey kalmış...

Dr. Profesör F. Nöymark

(Devamı var)

MAKEDONYA

İhtilâl Komitesi

Balkanları ölüm tuzağı ve pusu yeri haline getirmiş olan teşkilâtın icmâzı Tefrika

Yazan: Stoyan Kristof

Osmanlı padişahlarından birisi ile Sırp krallarından birkaç tanesi nin Banskodan müşavirleri vardı. Bulgar maarifinin babası olan Neofit Rilsky, burada doğmuştu. Bulgar tarihini yaparak onlara parlak mazili bir ulus olduklarını göstermiş olan Aynaroz keşişi Paissinin buralı olduğuna dair bir çok vesikalar vardır.

Osmanlı idaresi çağında Banskoda san'atkarları kullanılmakta olan meteliklerin o kadar çok taklidini yapmışlardı ki Sultan bu işin önüne geçebilmekten ümidini kesti ve kalp meteliklerin hakiki para gibi kullanılmaması irade etti! Berlin kongresi bu köyü yeni yaratılmış olan Bulgar prensliği sınırları içine sokmayınca ahalî ayaklanarak vadilerini müstakil bir krallık ilân ettiler fakat onların krallığı yalnız yedi gün kadar sürebildi; çünkü Ruslar yardımına koşmadı. Fakat Türk süvarileriyle topçuları köye dayandı. 1923 Eylülünde Georgi Dimitroff Bulgar komünistlerini muvaffakiyetsiz bir isyana ayaklandırdırca Banskoda ahalisi Sovyet cumhuriyeti ilân ederek bir komünist belediye idaresi kurdu. Ancak bu da yalnız yirmi dört saat sürebildi. Çünkü bu sefer de Bulgar süvarisiyle topçusu köye dayanmıştı.

İşte bu Banskoda komiteci Yane Zandanski ile Hristo Cerno-Payeff gittiler. Buraya gitmelerine sebep de diğer bir çok müsait cihetlerden başka Banskodan Makedonyada bir Protestanlık merkezi olması idi. Köyde aşağı yukarı yüz kırk ev misyonerler tarafından protestanlığa döndürülmüştü.

Zandanski bura protestanların elebaşlarından, necat fidyesi istemek üzere Pirin dağına kaldırılabilmesi için Selânikte misyonerlerin başkanı doktor House adlı adamın buraya çağırılmasını istedi. Doktor House'nin buraya gelmesi güç olduğu kendisine anlatıldı. Bereket versin ki tam o günlerde köyde Miss Stones adlı, Amerikalı bir misyoner vardı. Zandanski hatıratında diyor ki:

"Tahkik ettim ve bu kadının mühim bir şahsiyet olduğunu anladım. Cerno-Payeff söyledim, o da kadını esir almamıza muvafakat etti. Düşündüğümüzü Vmronun protestan üyelerinden birine açtım; yardım edeceğini söyledi. Miss Stones'in ne vakit yola çıkacağını da bize bildirdi."

Miss Stones Yukarı Cumaya giden yol üstünde Banskodan 20 kilometre uzakta, Rila dağının en cennetli tepelerinin ağaçla örtülü Pirin dağlarına ulaştığı noktada Predel denilen yerde tutuldu. Yolun üstünde tehdit edici bir şekilde duran kayalıkların arasındaki geçitte Zandanski ile yordakçıları, yolcuları durdurdu. (o gündenberi bu noktaya Miss Stones kayısı denmektedir).

Yine Zandanski'nin hatıratından alıyoruz:

"Miss Stones'in beraber götürmek istediği yaşlıca bir kadın bayırdı. Biz de daha genç olan Madam Silkayı aldık. Bu sırada yamamızdan bir Türk geçti. Bu adamın bir kaçakçı olduğunu sonradan öğrendik. Durmasını söyledim. Atının sırtından atlayarak

koşmağa başladı. Bizim çocuklar ardından koştu. Türk bunun üzerine kurşun attı ve bizimkilerden birini yaraladı. Biz de onu derhal öldürdük."

Zandanski kendilerini bir hırsız çetesi gibi göstermek için, bütün çeteye Türk kılığı da dahil olmak üzere türlü türlü elbiselerle giydirtmişti. Dağa kaldırırların Vmroya mensup adamlar olmadığını büsbütün sağlamlaştırmak ve her türlü şüpheye meydan vermemek üzere adamlarına kendi aralarında Türkçe konuşmalarını emretti. Zandanski hatıratında anlatıyor:

"Kadınlar beş altı gün boyunca ağıladı. Bize kim olduğumuzu sordular. İçimizde her çeşitten insanlar hatta Türkler bulunduğunu söyledik. Müthiş korkular ve boyuna ağadılar."

Komitecilerin tarihinde Boris Saraf, en dikkate şayan simalardan biri idi. Anayurdu olan Makedonyadaki ihtilâl hareketlerinden baş aldıkça Vmronun elçisi sıfatıyla Avrupa pavyonlarına seyahatler yapardı

İki voyvoda, Miss Stones ile Madam Tsilka'yı köylerde ve dağ kulübelerinde gizlerken mesele bütün dünya gazetelerinin sayfalarını dolduruyordu. Necat fidyesi için konuşmalara aynı zamanda hem Sofya, hem de İstanbul'da başlandı. Rusların Sofya Elçisi Boris Baçmetev bu konuşmalarda mühim rol oynadı.

Dağa kaldırırların önce yirmi beş bin altın istediler. Nihayet on dört bin liraya razı oldular. Çünkü Zandanski'nin dediğine bakılırsa bu işten artık sinirlenmeğe başlamış ve Madam Tsilka da bu esnada bir çocuk doğurmuştu. Çocuğu taşımak zor istedi.

18 ikinci kânun 1902 nin kış ortasında Doktor House'un başkanlığı altındaki Amerikan muharahas heyeti sandıklara yerleştirilmiş on dört bin altınla Banskoda'ya vardı. Heyetin yanında muhafız olarak iki yüz elli Türk süvarisi vardı. Banskoda Doktor House Türklerin haberi olmak sizin sandıklardan on dört bin lirayı boşaltarak yerlerine kurşun koydu. Parayı Zandanski'ye teslim ederek Serez şehrine gitti ve orada parayı Banskoda köyünde vermiş olduğunu Türklere bildirdi.

Makedonyanın başka bir tarafında da Cerno-Payeff iki kadınıla yeni doğan yavruyu salı

YAZAN İSHAK FERDİ

Amerikaya kaçırılan Türk kızı

İki ay sonra, Amerikadan iki kelimelik bir telgraf gelmişti. Arslan Turgut bu telgraf alınca: "Neclâ kaçtı mı, kaçırıldı mı?," diye düşünmeğe başladı

Amerikadan bir telgraf:

"Ben yaşıyorum!," İki ay sonra...

Bir gün, Arslan Turgut müdüriyetteki yazıhanesinde çalışırken, telefonun zili acı acı çalmağa başladı.

Polis hafiyesi ağzındaki cıgarasını parmağının arasına sıkıştırdı. Konuşuyor:

— Allo.. Allo.. Ha, siz misiniz paşam? Nasılsınız? Vallahi çoktan beri sizi ziyarete gelmek istediğim halde, işlerin çokluğundan yaka mı kurtarıp gelemedim... Sesiniz ne kadar canlı ve neşeli geliyor... Bana müjde mi var?!... Yok canım! Ne diyorsunuz?... Neclâ yaşıyor mu dediniz?... Hem de Amerikada, öyle mi?! Eh.. Vallahi buna inanılmaz işte... Telgrafta başka bir şey yazmıyor demek. Aman beni çıldırtacaksınız! Şimdi.. Şimdi.. Hemen yola çıkıyorum.

Telefonu kaparken alından terler damlıyordu.

— Olur şey değil! İki aydanberi öldü sandığımız Neclâ Amerikada yaşıyormuş.

Diyerek telâşla yerinden fırladı. Paltosunu koluna aldı. Kadıköy iskelesine doğru koşmağa başladı.

Bu kısa haber Arslan Turguda her şeyi anlatıyor gibiydi.. Artık hiç şüphe yok ki, Neclâ kendisini son güne kadar aldatmış.. Sonra kimseye görünmeden Amerikalının yatına kaçmıştı.

Artık onu sevmiyordu. Yolda giderken kendi kendine söylendi:

— Bana ve ailesine bu kadar ihanet eden bir kıızı unutmaktan başka çare yoktur.

Zaten Neclâyı unutmuştu bile.

Fakat, bu telgraf üzerine işin şekli büsbütün değişmiş; Neclânın Amerikalı ile birlikte kaçışı bir haysiyet meselesi olmuştu.

Milyoner Hopkins şimdi ona

verdi. Hellen Stones bundan birkaç sene evvel Boston'da öldü. Madam Tsilka'yı ise 1928 yılında Arnavutluğun Tirana şehrinde bir Amerikan eytamhanesinin direktörü olarak gördüm.

Selânik bombacıları

Makedonya ihtilâl ruhu kendini 1903 yılında en dinamik bir şekilde gösterdi. O yıl Vmro onbeş bin komiteciden mürekkep bir ordu toplanarak padişahın askerlerine karşı açıktan açığa savaya girişti. Makedonyayı teşkil eden Selânik, Manastır ve Üsküp Osmanlı İmparatorluğuna tam üç ay isyan halinde kaldı. Bu isyan Donkişotvari ve çılgınca yapılmış bir hareketti. Çünkü ordu bunun demir pengeyle bastı. Bununla beraber koca bir imparatorluğa karşı kafa tutmağa kalkışan, bir avuç dolusu insan kendilerine şiar edinmiş oldukları "Ya

Arslan Turgut hakkında kim bilir neler söyleyecekti.

— "Türkiyede meşhur bir polis hafiyesinin nişanlısını elinden alıp Amerikaya getirdim!,"

Diyerek dostlarına övünmediğini kim temin edebilirdi?

Arslan Turgut Modaya vardı.. Neclânın evine gitti.. Paşaya ilk söz olarak şunları söyledi:

— Kızınızı sevdiğim için gelmedim.

Bu mesele bence, artık, alelâde bir zabıta vakasından başka bir şey değildir.. Ve sizi sırf bu noktadan ziyarete geldim.

Neclânın babası, çok haklı olarak muğber olan Arslan Turguda fazla bir şey söyleyemedi.. Newyorktan gelen telgrafı uzattı:

— Ne de olsa, ölmüş diye matemini tuttuğu kızından böyle bir haber almak, bir baba için elbette bir tesellidir.

Arslan Turgut telgrafa göz gezdirdi:

"Amerikadayım.. Yaşıyorum. Neclâ:"

— İki kelimelik bir telgraf.

Diye mırıldandı. Paşa çok keyifliydi. Elbette sevinecekti.. Nihayet kızının nerede olursa olsun yaşadığı haberini almıştı. Fakat, Arslan Turgut, hiç de sevinmiyordu.. Göziyle görmüş gibi biliyordu ki, Neclâ Amerikalı zenginle sevişerek kaçmıştı. Paşaya sordu:

— Şimdi ne yapmak fikrindesiniz?

— Mektubunu bekliyeceğim. Başından geçenleri bana uzun boy lu yazacağını umuyorum.

— Zaten şimdilik beklemekten başka yapacağımız bir şey yok. Adresini vermiyor. Onu Amerikada aramak, denize düşen bir damla suyu aramağa benzer. Her halde birkaç gün daha bekleyiniz.. Ben de sizin gibi umuyorum ki Neclâdan bugünlerde size mufas-

hürriyet, ya ölüm!," ün sadece boş bir cümle olmadığını ve bu amaç için canlarını bile vereceklerini göstermişlerdi.

Bu isyan olmaksızın bile 1903 yılı Makedonya tarihinde kızıl harflerle yazılacaktı. Çünkü kitile isyanına bir mukaddime olmak üzere ve Vmro'nun arzularına aykırı giderek Selânikte mektep talebelerinden bir grup adamakıllı tasarlanmış ve zamanı tayin edilmiş birtakım tethiş hareketlerine kalkıştılar ki bunların başlıcası Selânik Osmanlı Bankasının bombalanmasıdır.

Selânik rezaletlerine iştirak eden bir düzine kadar genç tethişçiden bugün yalnız birisi sağdır. Şimdi ellibeş yaşlarında kadar olan bu adam Pavel Şateff'dir. Onunla Sofyada görüştüm ve bu yazılarımdaki bazı bilgileri ona borçluyum.

(Devamı var)

sal bir mektup gelsin.

İhtiyar habanın alınmda derlegen çizgiler inceliip darlaşıp ölgün yüzünde yavaş yavaş seve neşenin izleri belirliyordu.

— Oğlum, dedi, bu felâket, sizin mizmin maneviyatını o kadar buldu.. Huzur ve saadetimiz o kadar kökünden sarsıldı ki.. Eğer bütün servetimi kaybetseydim, bu derece müteessir olmayacaktım.

Dakikalar geçtikçe, Arslan Turgut burnundan soluyarak bir boğuk gibi dişlerini gıcirtarak, Neclâya karşı beliren kin ve nefret duygularını açığa vurmaktan kendini menedemiyordu.

Neclânın babası bir aralık:

— Oğlum, bu işte kabahatin yükü sendendir! diye homurdamış olsaydı, konuşmayı bura kesip gidecekti. Paşanın bu sözleri Arslan delikanlıyı çileden karmıştı.

— Ben sizin kızınızı nasıl zapt edebilirdim? O, dünyayı ve insanları bizden iyi tanımış, zeki, alırlı bir kızdı.

— Dizginlerini neden çekemediniz?

— Kendimde fazla hak görmüyorum. Nihayet nişanlımdır.. Nihayetim değildi. Kendisini darıltmak kadar sıkamazdım.

Bu sırada Arslan Turgudun kafasının içinden şimşek süratle geçen bir ihtimal, onu birdenbiri yumuşatmıştı, cıgarasını yaktı. Paşanın gittikçe parlıya ve cıllanan gözlerine bakarak:

— Mektup gelinceye kadar, kati bir hüküm vermiyeceğim. Benim için iki istihfâm kıvrıldı. "Neclâ kaçtı mı? Kaçırıldı mı?," Her şeyden önce bunu anlamalıyız.

— Ben de bu fikirdeyim, oğlum! Neclâ, kalbini o Amerikalıya kaptırdıysa bile, seni ve bizi büsbütün terk edip kaçacak kadar baya ruhlı bir kız değildir. Amerikalının yatında bir tecavüze uğrama ve nihayet kaçırılması ihtimalle benim de - bu telgrafi aldığım dikkadanberi - zihnimi kurcalıyor.

Arslan Turgut konağın bahçesine inmişti. Paşadan ayrılırdı dış kapının parmaklıkları önünde duran boynu çantallı bir adamın sesi işitildi:

— Posta..

Bu ses ikisinin de yüreğini bolatmıştı.. Birbirlerine baktılar.

Paşanın kâhyası onlardan önce sokak kapısına koştu.. Ölüm doğum haberlerini - bilmiyerek aynı soğuk kanlılıkla ve aynı alıkanlıkla getiren posta müvezze ilk önce beyaz bir kâğıt parçası uzatarak:

— Şunu imzalayınız, dedi..

Ve arkadan sarı, karmıca zarf verdi:

— Amerikadan taahhütlü bir mektup....

(Devamı var)

Gülhanede muayeneler

Gülhane tatbikat mektebi baş hekimliğinden:

Gülhane tatbikat mektep ve kliniği 15/10/935 salı gününden itibaren tedrisata başlamış olduğundan poliklinik muayenelerini gösterir cetvel aşağıya yazılmıştır. Şehir halkının buna göre müracaat etmeleri rica olunur.

Sabahları saat 10 dan 13 e kadar.

Pazartesi: Kulak, boğaz, burun, hariciye, fizik.

Salı: Dahiliye, nisaiye, bevliye. Çarşamba: Röntgen cildiye, asabiye, göz.

Perşembe: Hariciye, fizik, nisaiye.

Cuma: Dahiliye, göz, cildiye. Cumartesi: Bevliye, asabiye, kulak, boğaz, burun.

Ihsan Yavuz

ŞIK
giyinmelerin
TERZİSİ

Her ayın
modelini
orada
bulabilirsiniz

İSTANBUL
Yeni postahane
karşısında
Foto Nur
yanında
Letafet hanında

Askerliğe çağırılan

Eminönü askerlik şubesinden:

1 — 1/tegrin. 1/935 celp ve sevkine hangi sınıflardan hangi doğumlularına kadar çağırılacağı ve bu sınıflardan bedel vereceklerin de hangi tarihe kadar bedellerinin kabul edileceği sırasıyla aşağıya yazılmıştır. Dikkatle okunarak ona göre bedel vermeklerin vaktiyle şubeye müracaat etmeleri ve bedel vermeyeceklerin de toplam günlerinde şubede bulunmaları lazımdır.

A. Deniz sınıfına ayrılmış eratlar - dan 329 bakayasıyla 330 doğumlular 24 ilkteşrin 935 günü sevk edilmek üzere şubede toplanacaklardır. Bu sınıftan bedel vereceklerin de bedelleri 23 ilkteşrin 935 akşamına kadar kabul olunacaktır.

B. Jandarma sınıfına ayrılmış eratlar - dan 329 bakayasıyla 330 doğumlular 24 ilkteşrin 935 günü sevk edilmek üzere şubede toplanacaktır. Bu sınıftan bedel vereceklerin bedelleri 23 ilkteşrin 935 günü akşamına kadar kabul olunacaktır.

C. 316: 327 bakayasıyla 328 doğumlulardan geri kalan piyadeler ve 316: 328 doğumlu iki senelik sınıfa ayrılmış olanların bakayasıyla 329 doğumlular 24 ilkteşrin 935 de şubede toplanacaklardır. Bunlardan bedel vereceklerin bedelleri 23 ilkteşrin 935 akşamına kadar kabul edilecektir.

2. Toplanma günlerinde şubeye müracaat etmeyenlerin hakkında askerlik mükellefiyet kanununun ceza maddesi ahkâmı tatbik edilecektir.

Davet

İstanbul Müddeiummiliğinden: İstanbulda olduğu anlaşılan Tirebolu C. Müddeiummisi Esatın hemen memuriyetimize gelmesi.

Yeni neşriyat

Çocuklar için güzel bir kitap

Tecelli basım evi çocuklar için üç güzel ve meraklı hikâyeden mürekkep bir kitap neşretmiştir. Kitabın adı "Bir tren kazası", dır. Bundan başka içinde Pusu ve Bay Tuğrul'un başına gelenler, diye daha iki hikâye vardır.

Çok güzel ve açık bir dille yazılmış olan bu hikâyeler, bundan sonra da her hafta cumartesi günleri muntazaman kitap halinde neşredilecektir.

Bu meraklı ve güzel kitapları satın alacaklar, aynı zamanda güzel bir koleksiyona da sahip olacaklardır. Okurlarımıza, bilhassa çocuk babalarına tavsiye ederiz.

Hollivut

Hollivutun 18 ilkteşrin sayısı en son modeller ile çok güzel resimleri ve haftanın film mevzularını yüklü olarak çıkmıştır.

Ergani istikraz tahvilleri

Ankara, 16 — Ergani istikraz tahvilleri keşidesi yapıldı. 300 numaraya ikramiye çıktı. Otuz bin lira 176,784 numaraya, on beş bin lira 190,632, on bin lira 67,669 80,396, 19635 numaralara çıktı.

126,213, 81,162, 81, 110 69,993 20,206, numaralı tahvillerde biner lira alacaklardır.

Vapurculuk

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925
Galata şubesi Tel: 43663

Trabzon Yolu

SADIKZADE vapuru 19
Birinci Teşrin CUMARTESİ
saat 20 de HOPAYA kadar.

İstanbul 3 ncü icra memurluğundan:

Yeminli ehli vukuf tarafından tamamlama 111530 lira kıymet takdir edilen 6 katta 15 daireden ibaret bulunan ve 1040 lira mahiye icar getiren kanton piyer tavanlı tek numaralı daireler beşer odadan mürekkep havagazi ve banyo tertibatı ve darı ve zemini çini kiler ve mutfağı havi bulunduğu ve çift numaralı daireler de yekdiğerinin aynı olup yekdiğerine benzedikleri ve birinci kattan itibaren üç şahniş ve merdivenleri mermer süpürgelikler ve binanın üst katında aydınlık mevcut olup poyraz ciheti galvaniz kaplı pencereler ve kısmen pancur ve asansör ve kalorifer ve terkos ile havagazi ve elektrik tesisatı mevcut bulunduğu ve ayrıca bodrum katında 14 göz kömürlük ve çift kalorifer kazanı ve asansör makinesi ve derununda çam ağaçları ve küçük havuzu ve tulumbayı havi kuyu ve iklim şer kâğır fidelik ve bir bahçıvan odası olup bahçenin üç set bulunduğu ve bahçe 120 lira kiraya mütehammil bulunduğu ve arka sokakta ayrıca ister kepenkli bir adet garaj olup gayri menkulün umum mesahası 1462 metre murabbar olan Taksimde Siraselvilerde eski 140 . 144 yeni 130 . 130 numaralı Yeni hayat apartmanının Şekerci İbrahim ve valdesi Atiye'nin hisseleri olan 1/28 er hissedenden 2/28 hisse arttırmaya vaz edilmiş olduğundan 19 — 11 — 935 tarihine müsadif salı günü saat on dörtten on beşe kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhammeninin yüzde 75 ini bulduğu takdirde müşterisi üzerine bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma müddeti on beş gün temdit edilerek 6 — 12 — 935 tarihine müsadif cuma günü saat on dörtten on beşe kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhammeninin yüzde 75 ini bulmadığı takdirde satış 2280 numaralı kanun ahkâmına tevfi kanun geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya istia etmek isteyenlerin kıymeti muhammininin yüzde 7,5 nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lazımdır. Hakları tapu sicilli ile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alacaklıların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbetleri ile birlikte ilâm tarihinden itibaren nihayet yirmi gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lazımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmıyanların satış bedelinin paylaşmasından hariç kahrılır. Müterakim vergi tenvirine tanzifiyeden mütevellit belediye rüsumu ve vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. Daha fazla malumat almak isteyenler 25 — 10 — 935 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 35/1299 numaralı dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcut cesaiki görebilecekleri ilân olunur. (15645)

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden: Bayan Nevzat 9—7—935 tarihinde sandığına bıraktığı para için verilen 67229 numaralı bonoyu kaybetdiğini söylemiştir. Yenisi verileceğinden eskisinin hükmü olmıyacağı ilân olunur.

Adres: Şehremini Saray meydanı Caferağa mahallesi No. 66

Devlet Emriyolları ve Limanları İşletme Umum idaresi İlanları

İdaremiz için 210 M. Kauçuk k ayıştan 22. 10. 35 Salı günü 10 da Haydarpaşada gar binası da hilindeki 1 inci işletme komisi tarafından pazarlıkla satın alınacaktır.

Muhammen bedeli 350 lira 70 kuruş ve muvakkat teminatı 30 kuruştur. İsteklilerin muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeye ni kanunî bulunmadığına dair beyanname vermeleri lazımdır. e ait şartname Haydarpaşada 1 inci işletme komisyonundan alınarak verilmektedir.

İlk iki eksiltmesi feshedilen ve muhammen bedeli 8856 lira olan mikdarları aşağıda yazılı yataklar 26/10/935 Cumartesi günü saat 10 - da pazarlıkla Ankara da idare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 664,20 liralık muvakkat teminat meleri ve kanunun tayin ettiği vesikaları ve işe girmeye manii ni bulunmadığına dair beyannamelerle aynı gün tayin edilen malzeme dairesi komisyonunda hazır bulunmaları lazımdır. Bu şartnameler Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Müdürlüğünde karada malzeme dairesinde görülebilir.

200 tane pamuk şilte, 30 tane seyyar karyola şiltesi, 1600 yatak ve yorgan çarşafı, 200 tane küçük, 1000 tane büyük y yüzü, 50 tane küçük, 300 tane büyük baş yastığı, 200 tane cibi (633)

Muhammen bedeli 11500 lira olan hava çekici ve makkabla boya tabancaları 12. 11. 1935 salı günü saat 15,30 da kapalı zarf ile Ankara da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 862,5 liralık muvakkat teminatının tayin ettiği vesikaları, keza kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeye kanunî manileri bulunmadığına dair beyanname tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon Reisliğine verileri lazımdır.

Buna ait şartnameler parasız olarak Ankara da malzeme dairesinden ve Haydarpaşada Tesellüm ve sevk Müdürlüğünden alınabilir. (6338)

Muhammen bedeli 40,000 lira olan Ankara; Eskişehir, Konya ve Samsun depoları su tasfiye tesisatları 31 . 10 . 935 günü saat 15.30 da kapalı zarf usulüyle Ankara idare binasında ihale edilecektir.

Bu işe girmek isteyenlerin 3000 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeye kanunî manileri bulunmadığına dair beyanname ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar Cer Dairesi Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır. Bu işe ait şartnameler 200 kuruş mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (2982) (64)

Muhammen bedeli 18 bin lira olan 9 tane basit makas takımı ilkciteşrin 1935 Pazartesi günü saat 15,30 da Ankara da idare binasında kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

İşe girmek isteyenlerin 1350 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, kanunun 4 - üncü maddesi mucibince işe girmeye kanunî manileri bulunmadığına dair beyanname ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 - a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara da malzeme dairesinden ve Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Müdürlüğünden dağıtılmaktadır. (6196)

22 — 10 — 935 tarihinden itibaren iş arı ahire kadar Haydarpaşadan — Ankara ya Salı günleri, Ankara dan — Haydarpaşaya Çarşamba günleri Toros sür'at katarları tarifesini takip etmek üzere yolcu katarı hareket ettirilecek tir. Haydarpaşadan saat 9, Ankara dan saat 7,03 de kalkacak olan bu katarlarda her sınıf arabalarıyla bir yemekli vagon bulunacağı muhterem yolcuların olunuz. (3013) (6474)

K A Ş E

NEOKALMiNA

Grip - Nevralji - Baş ve d i ş ağrıları - Artritizm - Romatizma

İnhisarlar U. Müdürlüğünden

İdareimizin Maltepe Dinamit Depoları etrafındaki toprak sınırlarının "277,20,, lira bedel keşifli temamiyle 2 numaralı Dinamit Depoları su yanında "282,44,, lira bedel keşifli bir bekçi tarassut kulubesi ve şartname ve projeleri mucibince pazarlık suretile münakasaya alınmıştır.

Pazarlığa iştirak etmek isteyenlerin 24/10/935 tarihine kadar Perşembe günü saat 14 de % 7,5 muvakkat teminatlarıyla şartnameyi almak için her gün Ka bataşta Levazım ve Mübayaat binasındaki Alım Komisyonuna müracaatları.

Adalar Malmüdürlüğünden

Dirama mübadillerinden Mustafa Azizin vergi borcundan dolayı Büyükadada Şalçı sokağında 2 No. lu 40 payda 28 payının 15/10 Salı gününden itibaren Yirmi bir gün müddetle arttırmaya çıkarılmıştır. İsteyenler 5/11/935 Salı günü saat On dörtte Adalar Malmüdürlüğüne gelsinler.

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Mektep fizik laboratuvarı için 4 — 10 — 935 tarihinde kapalı zarf ile alınacağı ilân olunan fizik aletine talip gelmediğinden 19 — 10 — 935 saat 14 de pazarlık ile alınacağı ilân olunur. (6240)

Soğuk demirciye lüzum var

Sirkeci Ebussuut caddesi 1 - 3 nu maralı fabrikaya müracaat.

HASAN KUVVET ŞURUBU

AFİ UMUMİ, KANSIZLIK ve KEMİK hastalıklarına şifaî tesirleri çoktur. Çocuklar nçler Genç Kızlar ve ihtiyarlar her yaşta istimal edebilirler. Hasan Ecza deposu

YAZIK KI, ONUN AŞK
ROMANININ SAHİFASI
KAPANDI....

Genç ve güzel... Ne
yazık ki, câzibesi yok,
yüzü parlıyor...

Kendinizi böyle bir tehlikeye
kaptırmayınız; ve unutmayınız
ki, cildinizin naturası ne olursa
olsun, L. T. PİVER in

MATITE

güzellik pudrası size bütün erkeklerin hoşuna giden kadife man-
zaralı mat çehreyi temin edecektir.

MATITE fevkalâde mat bir pudradır; çünkü, kendisi **talksız**
ve içindeki maddeler de mattır.

Pariömöri L. T. PİVER A. Ş. . İstanbul Şubesi
Şişli Ahmet Bay sokak No. 56 . Telefon : 43044

ir tek tüp sizin de bu neticeyi
almanıza kâfi gelecektir!

Bugün ilk iş olarak bir

Radyolin

az ve bitinceye kadar günde iki defa kullanınız. Bu müd-
de sonunda dişlerinizin evvelkinden çok daha parlak, çok
daha beyaz ve çok daha temiz olduğunu göreceksiniz.

RDYOLIN'in belibaşlı iki hususiyeti
dır. Evvelâ dişlerdeki kir tabakasını
ker, yemek, içki ve sigara dumanının
sule getirdiği lekeleri çıkarır, sonra
ileri yıkar, parlatır ve mikropları
yüzde yüz öldürür.

günden Diş macunu
ibaren **Radyolin** kullanmaya
siz de başlayınız

racat tüccarlarına çok mühim ilân :

İstanbul Ticaret Ve Sanayi Odasından :

— Türkiyeden ecnebi mem leketlere sevkolunacak her mal
tenge şahadetnamesi almak lâzımdır.

evkiyattan sonra hiçbir suretle şahadetname verilmeyeceği son
olarak ilân olunur.

2 — Şimdiye kadar bu yolda vaki olan ilânlardan haberdar o-
muş bulunan tacirler bu sene İlkteşrinin sonuna kadar Odaya
aatle ihracatlarını ispat ettikleri takdirde bir defaya mahsus
şahadetname alabilirler.

peyoğlu Akşam Kız ertik okulu direktörlüğünden:

Oğretime başlanmıştır. Bu hafta içinde gelmiyenlerin yahut öz-
bildirmiyenlerin yerlerine yeni öğrenci alınacaktır.

Eski öğrencinin çok çabuk okula başvurmaları. (6500)

31 Teşrinievvel günü arsiulusal
artırma günüdür, bu münasebetle:

iş Bankası Çocuklar Ara- sında bir müsabaka açtı

Her çocuk "Artırma,, hakkın-
daki düşüncesini on satırı
geçmiyecek surette
yazmalıdır.

Bu yazılar:

29 Teşrinievvel tarihine kadar
iş Bankası İstanbul Şubesi
adresine gönderilmelidir.

En iyi yazan çocuğa 100 lira mükâfat
verilecek, ikinciden itibaren 25 kişiye
birer kumbara hediye edilecektir.

Mükâfatlar 31 Teşrinievvelde dağıtılacaktır.

Ademi iktidar VE

Bel gevşekliğine Hormobin

Tafsilât: Galata posta
kutusu 1255

1200 liraya kelepir hane

Yedi oda iki sofa iki bahçe vesair
müstemilâtı havi kullanışlı bir ev 1200
liraya satılacaktır. Çapa çukurbostan
meydanı, 29/2 No. ya hergün saat
dörtten sonra müracaat olunabilir.

KIMYAGER Hüsameddin

Umumi idrar tahlili 100 kuruştur.
Bilumum tahlilât Eminönü, Emlâk
ve Eytam bankası karşısında İzzet-
bey hanı.

Diş hekimi Ratip Türkoğlu

Ankara caddesi Mesârret
oteli Karşısı numrara (88)

Soğuk algınlıkları ve her türlü ağrılarda

en çabuk
tesir
eden

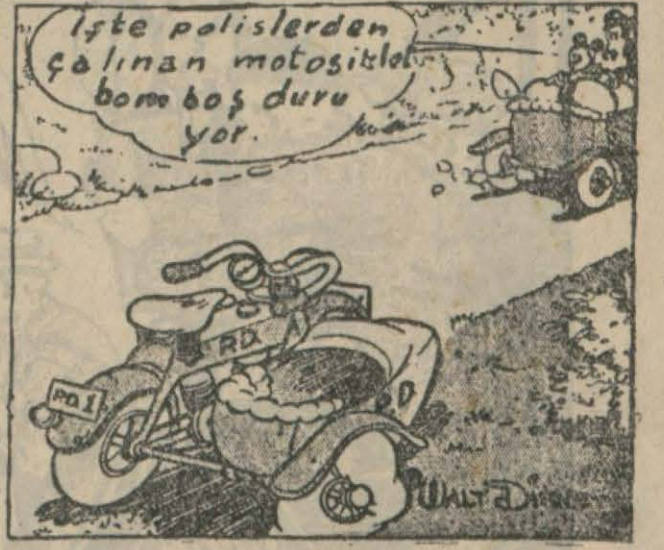
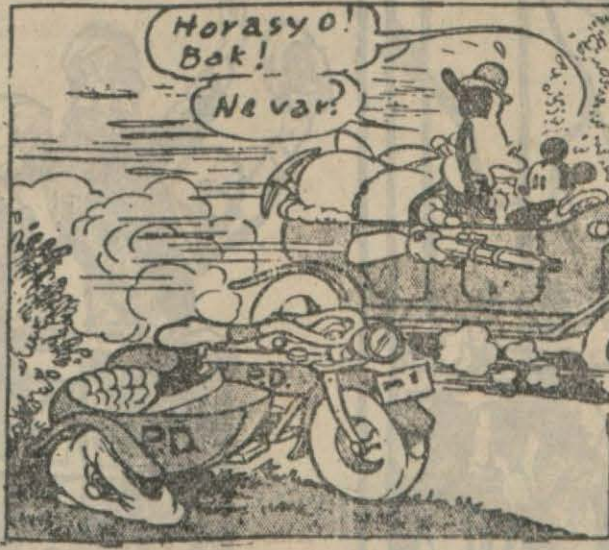
ASPIRİN

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda
bulunur.

Ambalaj ve komprimelerin
üzerinde halisliğin timsali
olan markasını arayınız.

İNEK TEYZENİN MİRASI 38

İHTİYATSIZLIĞIN CEZASI

Geceleri tutacak baş ve diş ağrılarına karşı evinizde daima birkaç kase GRİPİN bulundurmaya unutmayınız

GRİPİN

Ütün ağrıları, kalbe dokunmadan, mideyi ve böbrekleri yormadan kısa zamanda ve en kat'i şekilde keser.

Taşra Bakkal Ve Toptancılarına

Aşağıda yazılı bilûmum TURAN mamulâtını serin ve muntazam tedarik etmeniz için doğrudan doğruya TURAN fabrikası bayilerine veya yazihanelerine müracaatınız menfaatiniz iktizasındandır.

YEMEK YAĞLARI

Rafine zeytinyağı
Susam yağı
Pamuk yağı
ve diğer salata yağları

SADE YAĞLAR :

Kokozin
Turyağ
Turgarin
vet diğer sert yağlar

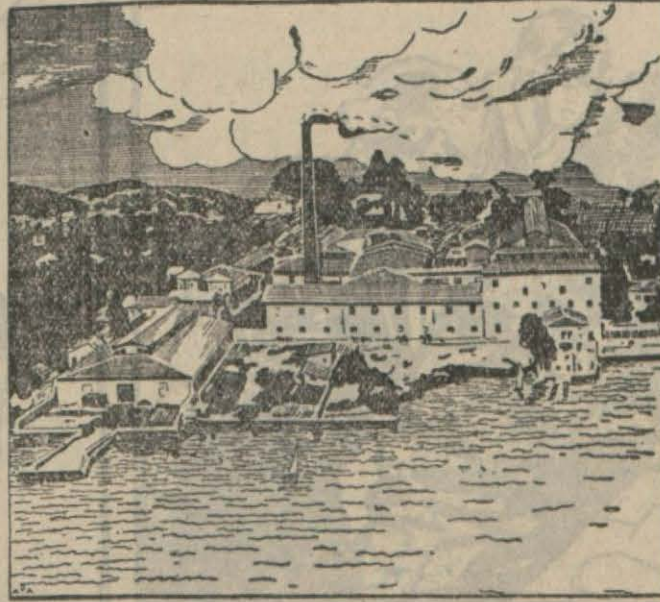
BEZİR YAĞLARI:

İngiliz kaynamış açık
İngiliz kaynamış koyu
Türk çift kaynamış

TIRAŞ SABUNLARI:

Tıraş kremi

TURAN

TURAN - YAĞI fabrikaları . TURAN - İZMİR

ÇAMAŞIR SABUNLARI

Zeytinyağdan yapılmış
MARSİLYA DEVE ARAB
ve diğer cinsler .
TURSAL çamaşır tozu
HURMA sabunu
ECE temizleme tozu

TUVALET SABUNLARI:

TURAN banyo sabunu
Rozamri . Fatma . Verda
ve ilâçlı sabunları

TUVALET
MAMULÂTİMİZ:

Fiksatif, Zeytinyağı şam -
puan, krem Baronia: Gü -
zellik yağı v.s.

TURAN Türkiye yağ ve mamulâtı sanayii Limited
şirketi İstanbul Sirkeci, Nur Han 3 - 14, Posta
kutusu 522. Telgraf: ESTOVA - İstanbul. Tel: 24442-3

224

PARDAYANLAR

kızının resmini buraya asıyor? düşün. ceşi geldi.

Fakat genç kadının resmini dikkatle gözden geçirince hakikati anladı:

— Bu Luiz değil! Annesinin gençlik resmi dedi.

Bu esnada Fransuva dö Monmorani odaya girerek delikanlının, Jan dö Piye'nin resmi karşısında kendinden geçmiş olarak durduğunu gördü. Gözlerini bir duman bürüdü. Hemen Pardayanın yanına giderek elini omuzuna koydu. Şövalye dalgınlıktan uyanarak birdenbire sığırdı ve:

— Kusurumu affediniz Marşal! sözlerini kekeledi.

— Bu kadına mı bakıyordunuz?

— Evet.

— Şüphesiz, çok güzel, tapılacak derecede güzel buluyorsunuz değil mi?

— Çokdoğru Monsenyör. Bu asil ve muhterem kadın dikkatimi çekecek kadar güzeldir.

— Ruhunuz henüz hayaller ile uğraştığı için hayatınızda böyle güzel bir kadına rastlamış olsaydım mes'ut olurum diye düşünüyordunuz değil mi?

Marşalın son derece bir heyecan içinde bulunduğu görülüyordu. Pardayana bakmaktan vazgeçerek gözlerini resme çevirdi.

Pardayan yeisle karışık bir tatlılık la:

— Muhterem Marşal düşüncemi pek iyi anladınız hakikaten bu güzel masum görünümlü kadını sevmek, tapmak, hayatımı yolunda feda etmek için ona rastlamağı düşünüyordum. Ya hut bu kadın olmasa bile meselâ kız kardeşine veya kızına rastlamağı düşünüyordum... Gördüğünüz yeisimin

sebebine gelince böyle yüksek bir kadının benim gibi bir serseriye gönül verememesidir.

Marşalın dudaklarında acı bir gülümseme belirdi:

— Delikanlı, pek ziyade hoşuma gidiyorsunuz. Bu Kolinyinin sizi met-hetmesinden değil, sizde gördüğüm serbestlik, saflık ve temiz kalplilikten ileri geliyor. Bana hakiki bir em-niyet veriyorsunuz.

Pardayan, Marşalın dikkatini çekken bir heyecanla:

— Monsenyör, hakkımda pek büyük bir lâtüfta bulunuyorsunuz. Sözleri-nizin sizin gibi yüksek fikirler sahibi bir kimseye lâyrk olacak bir nezaketten başka bir manaya gelebileceğini düşünmem bile.. Eğer böyle olmadıysa, ni bilseydim esassız ümitlere düşer-miydim? sözlerini söyledi.

Acaba bu ümitler ne idi? Marşal bunların, delikanlının söylemek iste-diği şeylerle alakalı olduğunu sandı.

Marşal demin başladığı sözüne devam etti:

— Bu emniyetim o kadar hakikidir ki bundan dolayı size bir hikâye anlatacağım. Bunu uzun senelerdenberi kimseye söylememiştim. Bu hikâyeyi söyliyerek biraz ferahlayacağımı sanı-yorum. Siz benim için bir yabancı-sınız, fakat bana böyle geliyor ki eğer bir oğlum bulunmuş olsaydı mutlaka size benzemesini istiyecektim.

Pardayan tuhaf bir helecan ve hayretle:

— Monsenyör! diye bağırdı.

— Hoşunuza giden şu resmin kar-sısına oturunuz.

Pardayan itaat etti. Ve Marşalın da arkasını resme çevirerek oturdu. ğunu gördü ve:

PARDAYANLAR

221

— Pekâlâ, şimdi, kralı esir ettikten sonra ona nasıl muamele edelim dersiniz?

— Şevketmaap, hakikaten en nazik nokta burasıdır.

Kral dalgın dalgın bakmağa baş-ladı. Acaba bu sırada düşündüğü iş-tikbalinde neler görüyordu. Fransa krallığı tacını mı? Yoksa bir felâket uçurumu mu? Belki de sadaktin bir timsali olan karşısındakine sadık gör-nümlü çarelerini araştırıyordu?

Her ne ise, yüzündeki hilekârlık birdenbire kayboldu. Gururla karışık bir hüznle:

— Muhterem Marşal, babam Antuan dö Bourbon tarafından, ve doğrudan doğruya Sen Lui dedikleri dokuzuncu Luinin altıncı oğlu Roberin sülâlesindenim. Bu sebeple asıl Fransa hükümdar hanedanından bir prensim, bunun için hükümet işlerine karışmak hakkımdır ve eğer bir gün Fransa kralı olmağı düşünürsem bile bu fikrim meşrudur. Fakat Valvalar Allahın lûtfü eseri olarak tahtta bulunuyorlar. Burbonların saltanat sürmeleri kaderde varsa düşüncem Tan-rının iradesine hiç bir suretle karşı gelmemektir. Bu bakımdan sizin fik-rinize yaklaştığımı zannediyorum Dük dedi.

— Şevketmaap, maksatlarımızın doğruluğundan şüphelenmediğim gibi bu hususta fazla bir şey de öğrenmiş olmuyorum. Yalnız kralımın aleyhine hiç bir işe girişmeyeceğimi tekrarlı-yorum.

— Size lâzımgelen teminatı verdim zannedirim. Şarlin tahtında gözüm yok. Yeğenim istediği kadar, yani Katerin dö Medigî gibi annesi olan bir kral ne kadar saltanat sürebilirse

o kadar saltanat sürsün. Fakat Şarlin tahtına göz dikmediğimiz halde o bizden ne istiyor? Sen Jermen sulhünün tersine olarak Hügnolar için zulüm görüyor. Neden tazyik olunuyorlar? Kiliseye ibadet için gidenlerle gitmi-yenler için ayrılıyorlar? Artık bun-lara bir son vermek lâzım. Lâkin biz harbe devam etmek kudretinde olmadığımız için muharebe ile kazanamı-yacağımız şeyi iyilikle kazanmalıyız. Bunun için de şimdi sizinle görüş-tüğüm gibi kral ile de konuşmaklığım lâzımgelmez mi? Söyleyiniz Dük ve kralı ele geçirmek için çalışmamız meşru bir hareket değil mi? Emin o-lunuz ki kendisine hiç bir fenalığımız dokunmayacaktır. Hattâ şartlarımızı kabul veya reddetmekte bile serbest bulunacaktır. Maksadım onunla ele-le vererek konuşmaktır.

Kralın bu suretle sözü değiştirmesi Kolinyinin çok hoşuna gitmişti.

— Şimdi, bu şartlar içinde size güvenebilir miyim?

— Kralı elde etmek için mi şevketmaap,? Siz açıkça söylediniz. Ben de böyle cevap vereceğim; burada tek başıma yalınızım. Siz ise kalabalıksınız. Bununla beraber hattâ ölümümün bile korkum olmadığı için viedanımın emrine uyarak açıkça söyleyeceğim.

Kolinyi bir adım ilerliyerek:

— Dük, burada benim misafirimsiniz. Her ne söylemiş olsanız buradan bir kılınıza dokunulmadan çıkacak-sınız. Şimdi söyleyiniz, dedi.

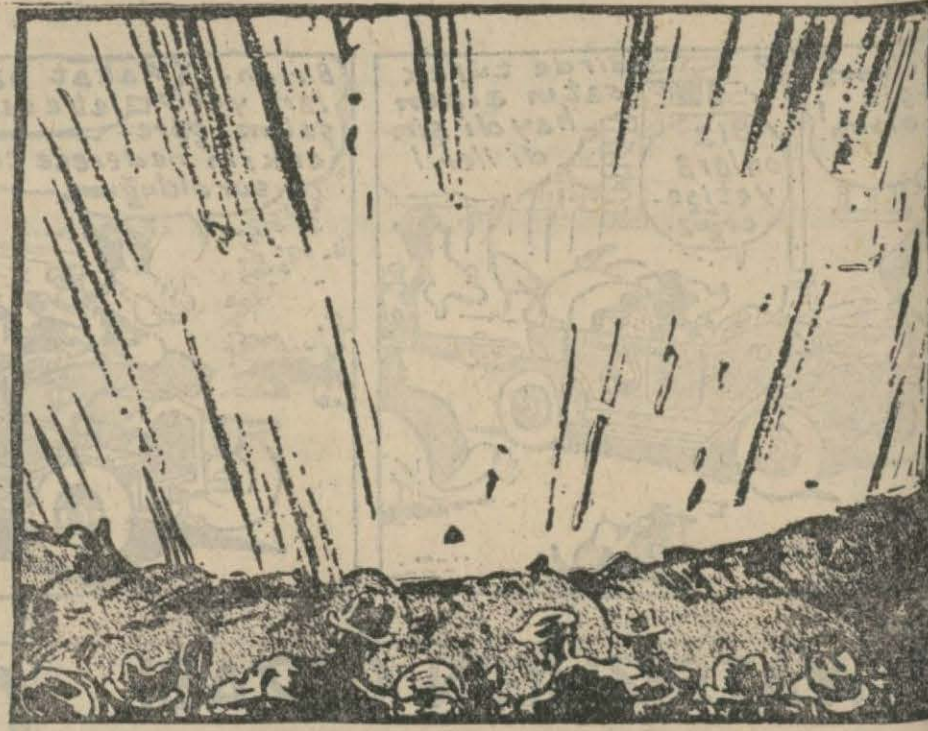
— Söylemek istediğim şey budur. Buraya davetimi icap ettiren maksadı ve bu maksada dair konuşulanları unutacağım. Bunlara dair kimseye bir şey söylemeyeceğim. Çünkü hakimlerin karşısına çıkmak, onlara dert

43 — Hareket günü geldi. Sinemacılar ve gazeteciler büyük faaliyette.

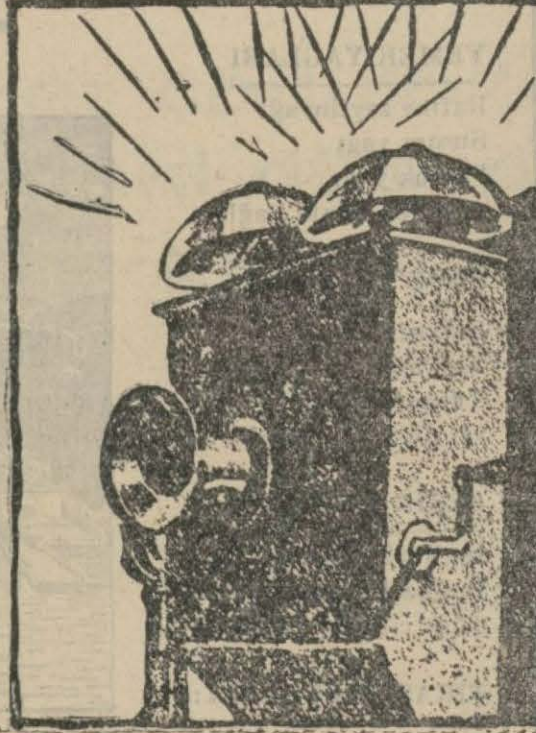
44 — Toprak altına girecek çelik küre üstünde son veda.

45 — Burgular çalışmaya başlar başlamaz çelik küre toprağın içine doğru kayboldu.

46 — Küreye bağlı kablo ile konuşmak imkânı vardı.

47 — Birdenbire telefon çalmağa başladı.

48 — Eyvah! Ne duyuyorum.. Dehşetli sıcak varmış! İmdat sesleri ve bir tabanca patladı.

anlatmak mesleğimin dışındadır. Fakat, Şevketmaap, kral Şarlı himaye etmek için elimden gelen şeyi ona haber vermeden yapacağımı da arzederim.

Kral için çekerek:

—Doğrusunu isterseniz yeğenim Şarlı sizin gibi dostları bulunduğunuz için kıskanıyorum. Eğer bütün düşmanlarım size benzemiş olsalardı kendimi bahtiyar sayardım sözlerini söyledi.

— Şevketmaap, bu iki noktada aldaniyorsunuz. Ben Şarlın dostu değilim. Yalnız Fransanın sadık bir evladıyım. Düşmanınız olmak bahsine gelince Hügnolara insanca muamele edilmesini hiç kimse benim kadar samimi ve candan olarak istemez. Bu hususta yemin bile ederim.

— Teşekkür ederim Marşal. Demek ki ne size ve ne de dostlarınıza güvenemiyecəiz öyle mi?

Fransuva hafifçe eğilerek:

— Öyle Şevketmaap, fakat şunu da söylemekliğime müsaade buyurunuz. Eğer bir gün sizinle Fransa kralı arasında geçecek bir konuşmada hazır bulunmaklığım için davet edilirim.. derken Kolinyi sevinçle sözle karışarak:

— Sonra? dedi.

— Ve eğer kral Şarlı da beni çağırırsa, bu konuşmanın nasıl hazırlanmış olduğunu öğrenmeğe kalkışmıyacağım. Kralın kararını bütün kuvvetimle müdafaa edeceğim. Yalnız katolik olduğum halde katoliklerin yapmış oldukları cinayetlerden öğrendiğimi de söylemekten çekinmiyeceğim.

Gözlerinde bir sevinç ışığı parlayan Navar kralı:

— Bunu yapacaksınız ha Dük? diye haykırdı.

— Evet, söz veriyorum. Bu konağın kapısından çıkar çıkmaz, söyledığınız konuşmanın anlaşmakla yapılması için elimden gelen teşebbüslere girişeceğimi de vadederim.

Elini Fransuvaya uzatan Kolinyi: — Cesur, sadık ve mertsiniz Marşal! dedi.

Kral:

— Muhterem Dük, sözünüze itimat ediyor ve bu konuşmanın yakında olacağını umuyorum. Buyurunuz.. sözlerini söyledi.

Şevketmaap, bazı teşebbüsler müstesna olmak üzere sizin için de fedakârlık ve sadakat göstereceğime emin olunuz.

Bu sözleri söyler söylemez Marşal, kendisini kapiya kadar götürmeği bir şeref sayan Kolinyi ile beraber salondan çıktı.

Konakta oturulduğunu anlatmak için karanlık bulunan avludan yanında iki uşak bulunduğu halde geçerken iki kişi Fransuva dö Monmoransinin yanına yaklaştı.

Marşal, Kolinyinin sözüne inandığı için, hattâ kendisine bir kaç hançer saplanmak istendiği aklına gelmiş olduğu halde bile kendisini korumak için bir hareketle bulunmadı. Fakat bu düşünce hemen kayboldu. Çünkü bu iki kişiden birisi:

— Muhterem Marşal, dostlarımdan birisini size takdim etmeme müsaade eder misiniz? diyen Deoda idi.

Fransuva onu sesinden tanıyarak: — Kont dö Mariyyak, dostlarınız aynı zamanda benim de dostlarıdır cevabını verdi.

— Öyle ise size acele ve mühim bir şey söylemek istiyen Mösyö lö Şövalye dö Pardayani takdim ederim.

Marşal Pardayana döndü:

— Mösyö yarın akşama kadar konaklamayım. Sizi orada kabul etmek.. le şeref duyacağım sözlerini söyledi.

Pardayan titrek bir sesle:

— Yarın değil, sizinle hemen görüşmek şerefini temenni ederim, cevabını verdi.

Pardayanın sesindeki heyecan ve titreyiş, aynı zamanda hem emreder gibi hem ihtiyatla konuşuşu Marşal da derin bir tesir husule getirdi.

Bu hale şaşan Kolinyi, Şövalyenin şüphe edilecek bir adam olmadığını bildiği için:

— Marşal, şövalyeyi size şimdiye kadar tanıdığım Jantiyomların en cesur ve en sadığı olarak tavsiye ederim, sözleriyle lafa karıştı.

Fransuva:

— Delikanlı, böyle muhterem bir kimsenin hakkınızdaki bu sözleri sizi dostlarımdan addetmem için kâfidir. Mademki bana söylemek istediğiniz aceledir. Öyle ise geliniz.. dedi.

Bu "dost, sözü üzerine Pardayan titredi.

Dük, Kolinyi ile vedalaşırken o da Mariyyaka orövar diyerek Marşal ile birlikte konaktan çıktı. Fransuva dö Monmoransi, Navar kralından emin olduğu gibi nereye gittiğini öğrenmelerini için de yanına maiyetinden kimseyi almadı. Fakat şimdi yanında kralların bile kıskanacakları bir muhafızın bulunduğu habersizdi.

Her ne ise.. Betizi sokagından Monmoransinin konağına kadar uzanan yolda birbirlerine bir şey söylemediler.

Gerçi, genç arkadaşının yolda hiç bir söz söylememesi Marşalın tuha-

fına gidiyorsa da, susanlara bir şey sormağı nezakete uygun bulmuyordu.

Marşal, Şövalyeyi büyük kabul salonuna bitişik bir odaya soktu.

Vaktiyle Jan dö Piyenin, ihtiyar Konnetablin zoruyla nikâhı bozan mukaveleyi imzaladığı oda burasıydı. Fakat Fransuvanın bundan haberi yoktu, Dük:

— Zırlı elbiselerimi çıkarmak için sizi biraz burada bırakacağım diyerek delikanlıya dikkatle baktıysa da Şövalye hürmetle eğilerek karşılık verdi. Fransuva odadan çıkarken:

— Hakikaten bu delikanlı fena adama benzemiyor.. diye düşünmüştü.

Pardayan yalnız kalınca alnından akan teri sildi. Aynı zamanda hem istediği hem de çekindiği dakika gelmişti. Şimdi Fransuva dö Monmoransiye bir kızı olduğunu söyleyecekti. Marşal ise, şimdiye kadar bu kızmı varlığından haberi olmadığı gibi Jan dö Piyeni boşadığı, bir çok acı çektiği halde bunlara bir Pardayanın sebep olduğunu ve bunları bir Pardayanın kendisine haber verdiğini öğrenecekti.

Aynı zamanda babasının suçlu olduğunu söylemek ve Luizden ebediyen ayrılmak zamanı da gelmişti.

Delikanlı etrafına çekingen bir bakış fırlatarak:

— Öyle lüzüm! Öyle icap ediyor! diye söylendi.

Birdenbire bakışı, odasının en loş köşesinde asılı bulunan bir resme ilişti. Vücudu dehşetli bir suretle sarsıldı. Resmi yiyecekmiş gibi seyre daldı. Ellerini azattı.

— Luiz! Luiz diye mırıldandı. Ve hemen aklına:

— Bir kızı olduğundan haberi bulunmayan Marşal nasıl oluyor da